

374.013

ก. ๒๘๓

๖.๓

ความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตการศึกษา 10
เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

ปริญญานิพนธ์

ของ

โกสินทร์ บุณยประจักษ์

นางสาว...
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2527

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178766

ความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตการศึกษา 10
เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

บทคัดย่อ

ของ

โกสินทร์ บุญประจักษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สิงหาคม 2527

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขต การศึกษา 10 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริม ประสพการณ์ชีวิต 6 ในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน การบริหารและการบริการหลักสูตร และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการ ใช้หลักสูตรวิชาดังกล่าว โดยจำแนกตามวุฒิและประสบการณ์ในการสอนของครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นครูที่สอนวิชาสร้างเสริมประสพการณ์ชีวิต 6 จากโรงเรียน ผู้ใหญ่ในเขตการศึกษา 10 จำนวน 202 คน จาก 47 โรงเรียนในจำนวนโรงเรียนผู้ใหญ่ ทั้งหมด 180 โรง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ใช้หลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสพการณ์ชีวิต 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 202 ฉบับ ให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ และเก็บแบบสอบถามคืนได้จำนวน 163 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.69 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์หา ค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสพการณ์ชีวิต 6 ในด้านจุดประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียน และ ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร โดยแยกกลุ่มตัวอย่างตามวุฒิและประสบการณ์ในการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคำถามพบว่า ครูผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า จุดประสงค์ ของหลักสูตรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม และ สอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกต้อง ความหลักวิชา เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การเรียนการสอนครู ใ้สอนโดยเตรียมการสอนสม่ำเสมอ ยึดหลักสูตรเป็นหลัก และนำจิตวิทยาและเทคนิคการสอน ผู้ใหญ่มาใช้ในการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนพบว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลมีความ เหมาะสมกับระดับชั้น วิธีการวัดผลที่ใช้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านการบริหาร และการบริการหลักสูตร ครูผู้สอนเห็นว่า อาคารสถานที่เหมาะสมและสะดวกในการสอน การจัดอบรมครูมีเพียงพอ ผู้บริหารมีการแนะนำและติดตามประเมินผลสม่ำเสมอ

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านความคิดเห็นระหว่างครูที่มีวุฒิต่างกัน และ
มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ครูทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิชา
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ในด้านดี.

THE OPINIONS OF THE TEACHERS IN EDUCATIONAL REGION 10
ON THE USAGE OF THE LEVEL IV ADULT FUNCTIONAL
EDUCATION CURRICULUM IN RESPECT TO THE
LIFE EXPERIENCE 6

AN ABSTRACT

BY

KOSIN BOONPRAJAK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
August 1984

The purposes of this study were : to investigate the opinions of teachers of adults in the Educational Region 10 on the usage of the Level IV Adult Functional Education curriculum in respect to the Life Experience 6, on curriculum objectives, content, methodology, evaluation, administration and syllabus services; and to compare the opinions of the teachers in respect to academic attainment and teaching experiences.

The sample for this study were 202 teachers from 47 adult schools randomly selected from all 180 schools in the Educational Region 10. The questionnaires on the teachers' opinions on the curriculum usage, designed by the researcher, were used for collecting the data. The questionnaires were handed to 202 teachers who taught the Life Experience 6 subject, 163 copies or 80.69 percent of the questionnaires were returned. The data were analysed by computing arithmetic means and comparing mean differences of each group concerning academic degrees, and teaching experiences. The findings of the research are as the followings :

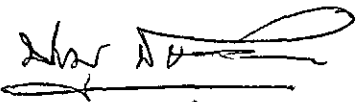
1. In considering the arithmetic means of each questionnaire item, the teachers expressed that : the curriculum objectives are clear and easily understood, relevance to the learners' and societal needs, and able to achieve through the learning-teaching process; the curriculum contents are consistent with the objectives, correct in an academic sense, useful to the learners and relevance to local conditions; in the learning-teaching process, the teachers regularly prepare the lesson, follow the curriculum guide, and make use of

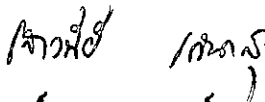
psychology and adult teaching techniques; the evaluating process and techniques used are suitable and accorded with the objectives; teaching facilities, administrating and supervising services are appropriate.

2. In comparing the differences of opinions among teachers with different academic degrees and teaching experiences revealed significantly differences. However, all groups of teachers show positive responses towards the curriculum usage in the Life Experience 6.

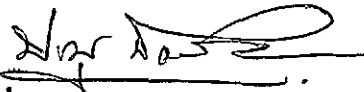
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันสัปดาห์และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

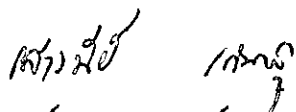
คณะกรรมการที่ปรึกษา

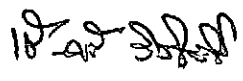
 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เสาวนีย์ / เสนาส)

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เสาวนีย์ / เสนาส)

 กรรมการ
(อาจารย์เชิยรศรี วิวิธศิริ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยคำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. ปฐม นิกมานนท์ และ อาจารย์ ดร. เสาวนีย์ เสนาสู ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์เชิรศรี วิวิธสิริ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และ
ช่วยเหลือให้คำปรึกษาตลอดมา ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ทองอยู่ แก้วไทรชะ แห่ง
กองปฏิบัติการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน อาจารย์ชลลดา
จิตติวัฒนพงศ์ แห่งกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร โจทบรรเทา แห่งภาควิชาการศึกษามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นและแนะนำช่วยเหลือในด้านการ
สร้างเครื่องมือและอื่น ๆ ขอขอบพระคุณอาจารย์จี บุรีดี และเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการ-
คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้คำแนะนำ บริการ ให้ความสะดวกและช่วยเหลือ
ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการศูนย์และท่านหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
ทุกจังหวัดในเขตการศึกษา 10 และท่านผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ตลอดจนท่าน ครู - อาจารย์
โรงเรียนผู้ใหญ่ในเขตการศึกษา 10 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง
ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคน โดยเฉพาะ คุณอนงค์ บุญประจักษ์ ที่ให้กำลังใจ และ
มีส่วนช่วยให้ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

โกสินทร์ บุญประจักษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
คานิยามศัพท์เฉพาะ	8
สมมุติฐานในการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมาย การพัฒนาและการประเมินผลหลักสูตร	11
ความเป็นมาของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ	16
หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4	
พุทธศักราช 2522	18
หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4	
วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6	26
งานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตร	27
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
ประชากร	32
กลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล	43
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	44
จุดประสงค์ของหลักสูตร	44
เนื้อหาในหลักสูตร	54
การเรียนการสอน	77
การประเมินผลการเรียน	80
การบริหารและการบริการหลักสูตร	83
ความคิดเห็นในหลักสูตรโดยส่วนรวม	85
5 บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	87
สมมุติฐานในการวิจัย	88
กลุ่มตัวอย่าง	88
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	88
การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	90
การอภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	99
ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย	101
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก	108

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประจักษ์และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	33
2 ลักษณะของ กลุ่มตัวอย่าง	44
3 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของ หลักสูตรข้อ 1 ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน	45
4 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 2 ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน	47
5 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 3 ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน	49
6 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 4 ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน	51
7 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน	53
8 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง สถาบันชาติ ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน	55
9 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง สถาบันศาสนา ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน	57
10 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์ ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ การสอนต่างกัน	59
11 กระบวนการคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง ความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ ระหว่างครู ที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน	61

- 12 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่องสิทธิของ
ประชาชนคนไทย ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 63
- 13 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่องหน้าที่ของ
ประชาชนชาวไทย ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 65
- 14 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง กฎหมาย
ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 67
- 15 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่องการปกครอง
ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ระหว่าง
ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 69
- 16 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่องหลักธรรม
ที่ควรปฏิบัติ ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 71
- 17 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง
การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมาะสมระหว่าง
ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 73
- 18 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 10 เรื่อง
ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 75
- 19 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน ระหว่างครู
ที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 77
- 20 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน
ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 80
- 21 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร
ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 83
- 22 คะแนนรวมความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรทั้ง 5 ด้าน
ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน 86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความมั่นคงและความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นกรรมวิธีในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการเตรียมประชากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่จำเป็นและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นบรรดาประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายจึงต่างมุ่งไปในทิศทางเดียวกันที่จะเอาการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ซึ่งต่างเร่งขยายการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจัดบริการให้ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ (ปฐม นิคมานนท์ 2522 : 49)

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะการขยายตัวในทุก ๆ ด้าน อย่างมากจนอาจกล่าวได้ว่า เป็นยุคแห่ง "การระเบิด" เช่น การระเบิดด้านความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และโครงสร้างของสังคมและประชากร เพื่อช่วยให้ประชาชนได้ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงนี้ ความรู้ความสามารถใหม่ ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น

การศึกษามีความผูกพันกับการดำรงชีวิตของประชาชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าการศึกษาเป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิตและเป็น ขบวนการตลอดชีวิต ดังนั้นแต่ละคนจึงต้องเรียนอยู่เสมอเพื่อรักษาความสมบูรณ์ของชีวิต ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีอายุ 18 ปี หรือ 80 ปี แล้วก็ตามอาจจะต้องมีกวดวิชาเป็นการเข้าเรียนในหลักสูตร การศึกษาต่อเนื่องหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง เช่น อาจเป็นการรู้หนังสือเพื่อเพิ่มเติ่มความสามารถในงานประจำวันของเขาหรือเพื่อเพิ่มรายได้ หรือการเรียนรู้อื่นๆที่พลเมือง ความปลอดภัยในการจราจร การพัฒนาชุมชน การสหกรณ์ ในชุมชน การฝึกฝนทักษะใหม่ ๆ ด้านวิชาชีพ เป็นต้น (ชาตชัย อาจินสมอาจารย์ 2524 :

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพก่อน ซึ่งแนวความคิดใหม่ของการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาประชากรนั้นมีเป้าหมายว่า การพัฒนาจะต้องเป็นการพัฒนาคน พัฒนาก่อนใหม่ศักยภาพและตระหนักในศักยภาพของตนเอง แล้วนำศักยภาพเหล่านั้นไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมและสภาพแวดล้อม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) เป็นแผนแรกที่กล่าวถึงความเสมอภาค ความรับผิดชอบสังคม ความมั่นคงของประเทศ และกล่าวถึงมาตรการที่กล่าวจะช่วยแก้ปัญหาและเป็นเครื่องมือได้ คือการศึกษานอกระบบโรงเรียน และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ก็มีการเน้นย้ำในเรื่องการสร้างความเป็นธรรมในสังคมและมีการกล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพประชากรในสถานศึกษา และการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน (อนุตต นพคุณ 2523 : 56) เพราะมีความเชื่อว่า ถ้าหากประชากรในประเทศเป็นผู้มีสุขภาพและการศึกษาที่ดี จะเป็นปัจจัยเอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม แต่เท่าที่เป็นมาประเทศไทยเน้นการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นการเตรียมเด็กและเยาวชนเพื่ออนาคต ในขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่ คือ ผู้มีอายุระหว่าง 7 - 13 ปี อยู่นอกระบบโรงเรียนประมาณร้อยละ 30 อายุ 14 - 19 ปี ประมาณร้อยละ 87 และอายุ 20 - 24 ปี อยู่นอกระบบโรงเรียนประมาณร้อยละ 96 ของกลุ่มประชากรในวัยนี้ (สุนทร โคตรบรรเทา 2524 : 5)

จากสถิติข้างต้นแสดงว่า การศึกษาในระบบโรงเรียนเท่านั้นที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนได้เพียงส่วนน้อยเท่านั้น และเปิดโอกาสให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติในด้านการประกอบอาชีพ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้ในวงแคบและจำกัด จึงได้มีการระดมพลัง คิดหาแนวทางและแนวการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ เพื่อเปิดโอกาสให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้ศึกษาหาความรู้ มีทักษะในการประกอบอาชีพ และหาประสบการณ์ตามความถนัดและความสนใจโดยกว้างขวาง โดยไม่มีการจำกัดในเรื่อง เวลา และโอกาส สถานที่ วัย และเพศของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ทุกโอกาสที่มีความต้องการ การศึกษาในแนวใหม่นี้คือการศึกษานอกระบบโรงเรียน (สุนทร โคตรบรรเทา 2524 : 5)

จากวิวัฒนาการของการศึกษาระบบโรงเรียนและการศึกษาผู้ใหญ่ของไทย ซึ่ง
 คาเป็นกรอย่าง เป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2480 (วีระชัย มีชอบธรรม 2523 : 84)
 ะชนนี้ป่ประชาชนอายุ 10 ปีขึ้นไป ไม่รู้หนังสือร้อยละ 68.8 หรือประมาณ 6,878,583 คน
 รัฐบาล เห็นว่าการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องให้
 ประชาชนมีความรู้หนังสือออกเขียนได้และรู้หน้าที่พลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย วิธีที่จะให้
 ผู้ใหญ่มาเรียนหนังสือนั้นได้ใช้วิธีการต่าง ๆ หลายวิธี เช่น ประกาศนโยบายส่งเสริมให้
 ผู้ไม่รู้หนังสือให้ใครหนังสือจนอ่านออกเขียนได้ ผู้ไม่รู้หนังสือจะไม่ยอมให้เข้ารับราชการและ
 อุปสมบท นอกจากนั้นในปี พ.ศ. 2486 รัฐบาลยังได้ตราพระราชกำหนดส่งเสริมการรู้
 หนังสือขึ้น ให้ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 ปี ถึง 45 ปี ต้องรู้หนังสือไทยจนอ่านออก
 เขียนได้ มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าบำรุงการศึกษาเป็นปี ๆ จนกว่าจะอ่านออกเขียนได้ ปรากฏว่า
 การดำเนินงานเป็นไปอย่างได้ผลสามารถช่วยให้ผู้ไม่รู้หนังสือเพิ่มขึ้นประมาณ 1.4 ล้านคน แต่
 พอเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ รัฐบาลจึงประกาศยกเลิก
 พระราชกำหนดส่งเสริมการรู้หนังสือเมื่อปี พ.ศ. 2487 ให้ประชาชนมาเรียนด้วยความ
 สมัครงใจ เป็นเหตุให้ผู้มาเรียนหนังสือน้อยลง แม้ในปี พ.ศ. 2490 รัฐบาลจะได้ฟื้นฟู
 การศึกษาผู้ใหญ่ขึ้นมาใหม่ให้มีการเรียนหนังสือและอาชีพควบคู่กันไปก็ยังไม่จูงใจให้คนมาเรียน
 มากพอ การแก้ไขการไม่รู้หนังสือจึงซบเซาลง

จวบจนปี พ.ศ. 2511 รัฐบาลได้นำเอาวิธีการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบสมกิจ
 (Work Orient or Functional Literacy) ของยูเนสโกมาใช้ โดยมีจุดประสงค์สำคัญ
 เพื่อฝึกให้คนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักคิดตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูล 3 ประการ คือ
 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับสังคม และข้อมูลทางวิชาการ เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคม
 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุขตามสมควร (วีระชัย มีชอบธรรม 2521 :
 175 อ้างอิงมาจาก โกวิท วรพิพัฒน์ 2519 : ไม่มีเลขหน้า) การศึกษาแบบนี้จะให้เรียนอ่าน
 และเขียนไปพร้อม ๆ กันกับอาชีพ โดยการนำเอาความรู้เรื่องอาชีพมาฝึกให้อ่าน และเขียน
 เป็น ถ้าจะให้เรียนอาชีพเกี่ยวกับการเพาะเห็ดฟางก็จะนำเอาเรื่องเพาะเห็ดฟางมาเขียน

เป็นแบบเรียน ให้ผู้เรียนได้อ่านและเขียน และมีความรู้เรื่องอาชีพด้วย ซึ่งเรียกว่า
 เป็นการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ (Functional Education) หรือบางทีก็เรียกว่าการศึกษา
 ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ (Functional Adult Education) อันเป็นการจัดการศึกษาผู้ใหญ่
 เพ่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถเอาความรู้ที่ได้จากการอ่าน เขียนและคิดเลขเป็นไปใช้ในชีวิต
 ประจำวันและการดำรงชีวิต ตลอดจนการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง การศึกษา
 ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จมีทั้งการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน (Basic Functional Adult
 Education) ซึ่งเทียบเท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนภาคปกติ และการศึกษา
 ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นต่อเนื่อง (Post Functional Adult Education) ซึ่งเป็นการ
 ศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จที่สูงกว่าขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3
 และระดับที่ 4 ซึ่งเทียบเท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตร
 ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ตามลำดับ (สุนทร โศทรบรรเทา
 และ วิชัย ภูษะกุล 2526 : 35 - 74)

สำหรับโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน ได้ยึดหลักว่า
 ต้องให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเป็น
 สำคัญ ดังนั้นการจัดหาหลักสูตร จึงมีกระบวนการอยู่สองขั้นตอน คือขั้นแรกต้องศึกษาสภาพ
 ปัญหาของประชาชน ขั้นที่สองเป็นการนำสภาพและปัญหามาคัดเลือกเป็นเนื้อหาสาระที่จะนำ
 ไปใช้สอนต่อไป จากการศึกษาสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นจะนำมาวิเคราะห์หาสภาพนั้น ๆ
 ก่อให้เกิดปัญหาอะไรบ้าง หลังจากนั้นจึงมาวิเคราะห์ว่าจะให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด
 ใดเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ นี่คือหลักสูตรและเนื้อหาที่จะต้องสอน จากสภาพปัญหาและความ
 คิดรวบยอดที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ในแต่ละด้าน กระทรวงศึกษาธิการได้คัดเลือกมาเป็นหลักสูตร
 การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานได้ 73 ข้อ คือ หมวดการเกษตร 18 ข้อ หมวด
 อุตสาหกรรม 30 ข้อ หมวดการเศรษฐกิจ 11 ข้อ และหมวดหน้าที่พลเมือง 14 ข้อ (สุนทร
 โศทรบรรเทา และ วิชัย ภูษะกุล 2526 : 39 - 41) ส่วนโครงสร้างหลักสูตรการ
 ศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 นั้น ระดับที่ 3 กำหนดให้เรียน 30 หน่วยกิต เป็น

วิชาบังคับ 19 หน่วยกิต วิชาเลือก 11 หน่วยกิต วิชาบังคับที่ทุกคนต้องเรียน ได้แก่ วิชา
ภาษาไทย 1, 2 และวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 1, 2, 3, และ 4 สำหรับระดับ
ที่ 4 กำหนดให้เรียน 50 หน่วยกิต เป็นวิชาบังคับ 23 หน่วยกิต วิชาเลือก 27 หน่วยกิต
วิชาบังคับที่ทุกคนต้องเรียน ได้แก่ วิชาภาษาไทย 3, 4, 5 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต 5, 6, 7 และวิชาฝึก 3 หน่วยกิต (สุนทร โภตรบรเทศ และ วิชัย ภูวนะกุล
2526 : 66 - 69)

ทบทวนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตนั้นว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
เป็นอย่างมาก เพราะเป็นเนื้อหาวิชาที่ช่วยกระบวนการที่เกี่ยวกับชีวิตและสังคมอันกว้างถึง
ปัญหาและความต้องการเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด ชีวิตที่อยู่ดี ชีวิตที่มีหลักการ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ
เหล่านี้จะช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่และดำเนินไปอย่างดี จึงได้ครอบคลุมเอาวิชาวิทยาศาสตร์
สังคมศึกษา และวิชาสุขศึกษาเข้าไปด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง
กันมากกว่า จะเป็นรายวิชาซึ่งไม่สามารถจะเอามาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการ
ของชีวิตได้ และต้องการให้ผู้เรียนได้ความรู้ที่ได้เรียนมาไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาก
กว่าจะเรียนรู้อย่างเดียวเฉพาะเนื้อหาวิชา เพราะในชีวิตมนุษย์ทุกคนย่อมเต็มไปด้วยปัญหาที่ต้องแก้ไข
เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างสงบสุข และในการแก้ปัญหาจำเป็นต้องประมวลความรู้จากหลาย ๆ
วิชามารวมผสมผสานกันแล้วเอาไปแก้ปัญหา (กรมวิชาการ 2520 ก. : 23 - 26)

สำหรับวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของการศึกษานอกระบบแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4
พุทธศักราช 2522 กำหนดให้เรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 5, 6 และ 7 ซึ่ง
ประกอบด้วยวิชาสุขศึกษา อนามัย สุขศึกษา สวัสดิศึกษา หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม
กฎหมาย การปกครอง ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ (กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2522 : 43 - 44)

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 เนื้อหาประกอบด้วยวิชาหน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม
กฎหมาย และการปกครอง เป็นเนื้อหาวิชาที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อ
ระบอบการปกครอง การปกครองประเทศ การประกอบอาชีพ ตลอดจนทำให้รู้จักรับผิดชอบ
งานในบทบาทและหน้าที่ของตน ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้อง และเหมาะสมกับกาลเทศะ ผู้วิจัย

เห็นว่า เป็นวิชาที่สำคัญ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาบุคคลและประเทศชาติโดยส่วนรวม หากเนื้อหาการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับกาลสมัย แต่เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ได้ประกาศใช้เป็นเวลากว่า 5 ปีแล้ว อาจมีบางส่วนไม่ทันต่อเหตุการณ์ซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และเป็นหลักสูตรที่กำหนดจากส่วนกลางโดยมิได้รับขยายให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น จึงไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด สมควรที่จะได้มีการศึกษาและประเมินผลในเรื่องนี้ ซึ่งจะ เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป และในการปรับปรุงหลักสูตรนั้นมีวิธีที่นิยมใช้อยู่ 2 วิธี คือ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากระดับผู้บริหารและนักวิชาการระดับสูงกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน ซึ่งวิธีการหลังนี้เป็น การเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้ครูเข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้ และเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการปรับปรุงหลักสูตรมากยิ่งขึ้น (หมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา ม.ป.ป. : 24 - 25)

ในฐานะที่ครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนี้อย่างใกล้ชิด คือเป็นผู้ปฏิบัติหรือผู้ใช้หลักสูตร ย่อมสามารถให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการและทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้ใช้หลักสูตรจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและ เป็นวิธีที่จะประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรวิธีหนึ่ง เพื่อจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดประสงค์ที่จะสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 เฉพาะวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จของกรมการศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2522 โดยสำรวจความคิดเห็นของครูในค่านต่าง ๆ 5 ค่านดังนี้

1.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร

1.2 เนื้อหา

1.3 การเรียนการสอน

1.4 การประเมินผล

1.5 การบริหารและการบริการหลักสูตร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 พุทธศักราช 2522 โดยแยกตามวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ โดยการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้ปฏิบัติการสอนในห้องเรียน ทำให้ทราบถึงผลการใช้หลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ซึ่งเป็นวิชาที่เปิดสอนในภาคเรียนที่ทำการศึกษาค้นคว้านี้ และครูจะเป็นผู้ชี้ว่าหลักสูตรจะใช้ได้กี่เพียงไร มีข้อบกพร่องและไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านี้สามารถใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ให้ดีขึ้นและสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 พุทธศักราช 2522 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 เท่านั้น

1. ประชากร ได้แก่ ครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ในเขตการศึกษา 10 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร มุกดาหาร นครพนม ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และจังหวัดกาฬสินธุ์ (กลุ่มตัวอย่าง กุในบทที่ 3)

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะของครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตัวแปรคือ

2.1.1 วุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

6 จาแนกเป็น

2.1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

2.1.1.2 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

2.1.2 ประสบการณ์ในการสอนของครู จาแนกเป็น

2.1.2.1 สอนน้อยกว่า 3 ปี

2.1.2.2 สอน 3 ปี หรือมากกว่า

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษา
ผู้ใหญ่มแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้านคือด้าน
จุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหาร และการบริการ
หลักสูตร

คานิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อวัตถุ สิ่งของ ตลอดจน
บุคคลและสถานการณ์ ตามปกติแล้วความคิดเห็นจะ เกิดจากพื้นฐานข้อเท็จจริงและประสบการณ์
ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งนั้น ในที่นี้หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตรวิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต 6 ของการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

1.1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อ
จุดประสงค์ในหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ในด้านการใช้ภาษาชัดเจน
เข้าใจง่าย เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน สอดคล้องกับความ
ต้องการของสังคม และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้

1.2 งานเนื้อหา หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อรายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรในด้านการสอดคล้องกับความต้องการการเรียนรู้ เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน มีความถูกต้องชัดเจน เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน

1.3 งานการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ในด้านการสอดคล้องกับเนื้อหา และความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

1.4 งานการประเมินผล หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อตัดสินหรือสรุปว่านักเรียนผู้ใหญ่นั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงใด

1.5 งานการบริหารและการบริการหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการวางแผน แนวแนว และการช่วยเหลือในทางต่าง ๆ ที่สามารถส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ซึ่งได้แก่ การให้การอบรมครู ความช่วยเหลือแนะนำในการผลิตสื่อการเรียน

2. การใช้หลักสูตร หมายถึง การที่ครูผู้สอนนำเอาหลักสูตรมาทำเป็นโครงการสอนแผนการสอน โดยใช้คู่มือการใช้หลักสูตร สื่อการเรียนประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไปจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนการสอนทั้งหมด

3. วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 หมายถึง มวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้เป็นหน่วยอันประกอบด้วยวิชาหน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม ภูมิพ่าย และการปกครอง

4. ประสบการณ์ในการสอนของครู หมายถึง ระยะเวลาที่ครูผู้สอนนักเรียนผู้ใหญ่นั้นสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 มาแล้ว

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 แตกต่างกัน

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 แตกต่างกัน.

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 5 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ ความหมาย การพัฒนาและการประเมินผลหลักสูตร ความเป็มาของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตร

1. ความหมาย การพัฒนาและการประเมินผลหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญในฐานะที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างปรัชญาการศึกษา ซึ่งเป็นอุดมคติ อุดมการณ์สูงสุดที่รัฐใช้เป็นหลักยึดในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนภายในประเทศกับสัมฤทธิ์ผลทั้งมวลในตัวผู้เรียนอันเกิดจากการให้การศึกษา ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นโครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ (ชวาล แพทย์กุล 2517 : 7)

ไค้ผู้ให้ความหมายของหลักสูตรในหลายทัศนะต่าง ๆ กัน เช่น ชาร์ง บัวศรี (ชาร์ง บัวศรี 2504 : 64) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็น "ประสบการณ์ทางการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอบรมในด้านต่าง ๆ อย่างดีที่สุดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนได้อย่างเป็นสุข"

สุมิตร คุณานุกร (สุมิตร คุณานุกร 2518 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "หลักสูตรคือโครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่วางไว้" บัญญา สมบุญศิลป์ (บัญญัติ สมบุญศิลป์ 2523:177) ก็ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า "หลักสูตรคือบรรดาประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้

แก่นักเรียน โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลางและอำนวยการ หลักสูตรจึงมีไ้หมายถึงเพียงแต่เนื้อหาวิชาที่จะนำมาสอนแทนหมายรวมถึงประสบการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนด้วย"

สุชาติ โสสมประยูร (สุชาติ โสสมประยูร 2525 : 56) กล่าวว่า "หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่นักเรียนจะได้ทำการศึกษาและปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสบการณ์แก่ตนเอง"

สำหรับในต่างประเทศนั้น ครูก (Krug. 1957 : 3) ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่า "หลักสูตรประกอบด้วยการสอนที่จัดโดยโรงเรียนเพื่อให้โอกาสทางการเรียนที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้"

ทาบ (Taba. 1962 : 10) กล่าวถึงหลักสูตรว่า "เป็นแนวทางในการเตรียมพลเมืองให้เป็นสมาชิกที่สามารถสร้างผลผลิตให้แก่วัฒนธรรมของเรา"

เบเวลีและแมทธิว (Beverly and Mathew. 1972 : 20) ให้นิยามเกี่ยวกับหลักสูตรไว้ว่า "หลักสูตร คือ โครงร่างอย่างหนึ่งเป็นระบบทางการศึกษาที่จัดไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย มีไ้หมายถึงการศึกษาในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกิจกรรมอื่น ๆ นอกห้องเรียนอีกด้วย"

วิลกูส (Willgoose. 1974 : 78) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า "หลักสูตรมีความหมายรวมถึงโปรแกรมในการเรียนการสอนทั้งหมดของโรงเรียนที่วางไว้ตลอดปี รวมทั้งกิจกรรมนอกหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดให้แก่เด็กด้วย" อีกคนหนึ่งคือ บอบบิท (Bobbitt. 1981 : 42) ก็กล่าวถึงหลักสูตรว่า "หลักสูตร คือ รายการของสิ่งต่าง ๆ ที่นักเรียนและเยาวชนจะท่องหาและประสบ"

จากความหมายของหลักสูตรตามทัศนะของบุคคลตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่าหลักสูตรเป็นเอกสารที่เขียนขึ้นเพื่อชี้แนะแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติ

หลักสูตรในฐานะที่เป็นแม่บทของการจัดการศึกษา เมื่อประกาศใช้ไปแล้วจาเป็นต้องมีการติดตามผลเพื่อศึกษาว่าหลักสูตรนั้นเป็นหลักสูตรที่ดี และใช้การได้ดีหรือไม่ มีจุดเด่นและ

จุดคอยตรงไหน มีปัญหาและข้อบกพร่องอย่างไร เพื่อจะนำข้อมูลนั้นมาเป็นแนวในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีการประเมินผลของหลักสูตร (สมบุญ ชิตพงศ์ 2522 : 28) ซึ่งในการประเมินหลักสูตรนั้น มีวิธีการประเมินได้หลายวิธี จากรายงานการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อประเมินผล หลักสูตรประถมศึกษา ในประเทศภาคพื้นเอเชีย (สถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าวิจัย 2512 : 4-5) ได้สรุปวิธีการประเมินผลหลักสูตรไว้ว่า จะต้องพิจารณาโครงสร้างของหลักสูตรเพื่อความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นโครงสร้าง ศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร เช่น วิธีสอน สื่อการเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในห้องเรียน ตลอดจนศึกษาผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรโดยการตรวจสอบสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ทิสนา แชมมณี (ทิสนา แชมมณี 2519 : 14 - 18) ได้กล่าวถึงลักษณะการประเมินผลของหลักสูตรว่า จะต้องกำหนดการประเมินเป็นลักษณะเฉพาะเจาะจง กำหนดข้อมูลที่จะนำมาช่วยในการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลจะต้องวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วส่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นไปให้แก่วิทยากรหรือคณาธิการเกี่ยวกับหลักสูตรนั้น

แก้วตา คณะวรรณ (แก้วตา คณะวรรณ 2521 : 17) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรว่า การประเมินผลหลักสูตรนั้นสามารถประเมินได้จากผลผลิตของหลักสูตร ข้อคิดเห็นและปัญหาจากผู้นำหลักสูตรไปใช้ และข้อคิดเห็นของสังคม

จะเห็นว่าการประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ย่างยากของอาศัยวิธีการต่าง ๆ มากมาย จึงจำเป็นต้องวางขอบเขตในการประเมินผลหลักสูตรดังนี้ พจน์ สะเพียรชัย (พจน์ สะเพียรชัย 2517 : 106) ได้กล่าวไว้ว่า ในการประเมินผลหลักสูตรนั้น จะต้องพิจารณาโครงสร้างทั้งหมดของหลักสูตรได้แก่ ปรัชญาหรือความมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การบริหาร และการบริการหลักสูตร

ส่วนในต่างประเทศนั้น เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 310 - 346) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการประเมินผลหลักสูตรว่า การประเมินผล

หลักสูตรนั้นควรประเมินใน 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. การประเมินจุดหมายทั่วไปของหลักสูตร จุดมุ่งหมายเฉพาะวิชาและจุดมุ่งหมายในการสอน เพื่อดูว่าจุดหมายเหล่านั้นเหมาะสม สอดคล้องกับตัวผู้เรียน และสภาพสิ่งแวดล้อมหรือไม่ ภาษาที่ใช้ยุ่งยากหรือกำหนดไว้สูงเกินไปหรือไม่
2. การประเมินโครงการการศึกษาของโรงเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นการประเมินโครงการต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผล เช่น การเตรียมพร้อมของโรงเรียน การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน งบประมาณ การแนะแนว ห้องสมุด ฯลฯ เพื่อดูว่าการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เหล่านั้นได้ดำเนินการไปมากน้อยแค่ไหน มีประสิทธิภาพหรือไม่
3. การประเมินผล การเลือกเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดูว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเกินไปหรือไม่ การจัดประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ได้ครบทุกด้านและได้สัดส่วนเหมาะสมหรือไม่
4. การประเมินผลการสอน การสอนเป็นการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติในโรงเรียน ครู คือ ผู้ที่มีบทบาทในการนำเอาหลักสูตรไปใช้ ดังนั้น การประเมินผลขั้นนี้เพื่อจะดูว่าการสอนของครูยึดหลักสูตรเป็นหลักหรือไม่ สอนไปแล้วผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่ต้องการหรือไม่ เพราะผลสัมฤทธิ์ในการสอนของครูคือผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน
5. การประเมินผลโครงการประเมินผล การประเมินผลถึงแม้ว่าจะได้วางแผนวิธีดำเนินงานและขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าอย่างเรียบร้อยแล้วก็ตาม แต่การประเมินผลอาจจะผิดพลาดได้ ถ้าโครงการประเมินผลผิดพลาดหรือบกพร่องไปจะทำให้การประเมินผลความสัมฤทธิ์ของหลักสูตรผิดพลาดหรือบกพร่องไปด้วย

ขอขยายวิธีการประเมินผลหลักสูตรที่กล่าวมา สอดคล้องในสาระสำคัญและตรงตามความคิดเห็นของ ทาบา (Taba. 1962 : 320 - 331) ซึ่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร พอจะสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายรายละเอียดของเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนของผู้เรียน การประเมินผลหลักสูตรต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบดังกล่าว จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะ

ต้องสอดคล้องและครอบคลุมนโยบายในการจัดการศึกษา มีความเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน เนื้อหาวิชาและกิจกรรมมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและประสบการณ์ของผู้เรียน วิธีการนำหลักสูตรไปใช้ต้องทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตามเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และการวัดผลเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนนั้นตรงตามจุดมุ่งหมายครอบคลุมเนื้อหา และประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียน จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการแสดงถึงประสิทธิภาพของ โครงสร้างของหลักสูตร

ในการประเมินผลหลักสูตรนั้นก่อให้เกิดประโยชน์สำคัญ ดังนี้ (บัณฑิตวิทยาลัย

2518 : 262 – 264)

1. ช่วยให้ความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายในการสอนกระจ่างขึ้น เพราะ การประเมินผลหลักสูตรจะทำให้ทราบได้ว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายในการ สอนที่วางไว้นั้นสามารถปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด และเป็นแนวทางในการ พัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้นด้วย
2. ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล หลักสูตรจะทำให้ทราบว่า หลักสูตรนั้นมีข้อบกพร่องในคันใดบ้าง มีอะไรที่ควรปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจะส่งผลไปถึงการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของนักเรียนและครู
3. ช่วยส่งเสริมการเรียนของนักเรียน เมื่อความมุ่งหมายชัดเจนแล้ว นักเรียนก็จะ สามารถเรียนรู้ได้อย่างแน่ชัดว่า ตนเองประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาขึ้นหลังจากการเรียนการสอนแล้วหรือยัง เป็นการกระตุ้นและท้าทายความอยากรู้อยาก เห็นของนักเรียน
4. ช่วยในการแนะแนวของครู จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ครูรวบรวมได้เกี่ยวกับนักเรียน จะเป็นประโยชน์ในการแนะแนวไปในตัวด้วย ในกรณีนี้ครูจะต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ให้มากที่สุดว่า นักเรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางใด มากน้อยเพียงใด เพื่อครูจะได้นำเอา ข้อมูลเหล่านั้นมาประกอบในการแนะแนวช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องการเรียนการสอนต่อไปอย่าง ตรงเป้าหมาย

5. เป็นประโยชน์ในด้านการสื่อสารระหว่างโรงเรียนและบุคลากรเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน การประเมินผลหลักสูตรจะทำให้โรงเรียนสามารถทราบว่าการจัดการและดำเนินการศึกษาของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ โรงเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลหลักสูตรแจ้งให้บุคลากรทราบข้อดีและข้อบกพร่องของการเรียนของนักเรียนและทราบว่าอะไรควรปรับปรุงให้ดีขึ้น

6. ช่วยให้อาจารย์สามารถวางแผนการเรียนในอนาคตได้ เพราะข้อมูลจากการประเมินผลหลักสูตรจะทำให้ทราบแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทำให้ทราบเป้าหมายและขอบเขตของการจัดการศึกษา ตลอดจนทราบข้อดีและข้อบกพร่องที่โรงเรียนได้ดำเนินการไปแล้ว ทำให้โรงเรียนสามารถวางแผนการสอนล่วงหน้า การเตรียมการล่วงหน้าจะทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนดีขึ้น

7. ทำให้โรงเรียนสามารถจัดโปรแกรมเฉพาะบุคคลได้ ข้อมูลจากการประเมินผลหลักสูตร ทำให้ทราบถึงความสามารถ ความเฉลียวฉลาดและพัฒนาการของเด็กแต่ละบุคคล การมีโปรแกรมดังกล่าวจะทำให้โรงเรียนสามารถส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนที่มีพรสวรรค์ในทางใดทางหนึ่งได้รับการส่งเสริมอย่างเต็มที่ นักเรียนที่มีปัญหาก็ได้รับการปรับปรุงหรือช่วยเหลือให้ดีขึ้น

2. ความเป็นมาของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ

เนื่องจากรัฐบาลได้มีนโยบายให้ความสำคัญต่อภาคทางการศึกษาแก่ประชาชนโดยทั่วถึงกัน ดังในประกาศแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับ พ.ศ. 2520 ว่าการศึกษาที่มีคุณภาพกับรัฐพึงวางมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้บุคคลมีโอกาสดำเนินการศึกษาโดยเท่าเทียมกันทุกระดับทุกระดับชั้นทั้งนันทรวงศึกษาธิการ จึงสนับสนุนให้จัดการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งของการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อบริการให้แก่ผู้ที่ไม่ได้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสรับการศึกษาโดยทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

ในปี พ.ศ. 2511 ได้เริ่มมีโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานระยะที่หนึ่งขึ้น โดยมีการแก้ไขปรัชญาและวิธีการเรียนการสอน จัดบทเรียนให้มีลักษณะที่นักศึกษาจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ตั้งแต่เริ่มเรียน โครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานของประเทศไทยระยะที่สองเริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2513 ได้ทำการทดลองที่จังหวัดลำปาง และจังหวัดแพร่ ในปี พ.ศ. 2514 และได้ขยายให้บริการไปทั่วประเทศในปัจจุบัน

และเนื่องจากโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานประสบผลสำเร็จ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำเอาหลักการของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จมาใช้ในการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 3 - 4 ขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพและปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันมากขึ้น เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาเล่าเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองและสังคมใกล้ตัวเพื่อให้สามารถนำวิชาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างจริงจัง และได้เปลี่ยนชื่อจากการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญเป็นการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ได้ยกร่างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 และเริ่มทำการทดลองใช้ในโรงเรียน 6 แห่ง คือ ศูนย์การศึกษาผู้ใหญ่ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนผู้ใหญ่ของศูนย์อบรมการศึกษาผู้ใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนผู้ใหญ่ไทยเกรียง ซึ่งเป็นโรงเรียนผู้ใหญ่ในโรงงานอุตสาหกรรม โรงเรียนผู้ใหญ่วัฒนาชีวศิลป์ บางพระ ชลบุรี โรงเรียน คสชอ. ซึ่งเป็นโรงเรียนทดลองของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน และโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2522 : คานา)

ปัจจุบันนี้ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 3 - 4 ได้เปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ตามโรงเรียนผู้ใหญ่ทั่วไป และประกาศใช้เป็นหลักสูตรทั่วไปตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน 2522 เป็นต้นมา (สุนทร โคตรบรรเทา และ วิชัย ภูชนะกุล 2526 : 61)

3. หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 – 4 พุทธศักราช 2522 : หลักการ จุดมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร

หลักการ

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 มีหลักการสำคัญดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่จัดเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียนภาคปกติได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอันเป็นพื้นฐานสำหรับประกอบอาชีพตามความสนใจ หรือเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมอาชีพที่หาอยู่แล้วให้ดีขึ้น
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันและ เป็นพื้นฐานสำหรับปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ
3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติโดยส่วนรวมเป็นหลักใหญ่ แต่ให้สอดคล้องกับสภาพการแก้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นได้
4. เป็นการศึกษาที่มุ่งอบรมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิหน้าที่ของพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 – 4 มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงกระบวนการคิด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการคือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับสังคม สิ่งแวดล้อม และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ อันจะก่อให้เกิดผลแก่ผู้เรียนดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และวัฒนธรรมอันดีงาม
2. เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนความรับผิดชอบต่องาน ครอบครัวและสังคม
3. มีความรู้ความสามารถและทักษะเพียงพอแก่การประกอบอาชีพ การศึกษาเพิ่มเติม หรือการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง และการมีพื้นฐานความรู้เพียงพอ

ที่จะแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

4. เข้าใจปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ สังคมของประเทศ รู้จักพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

5. มีเจตคติที่ดีต่อสมาชิกทุกชนชั้น ฝึกให้ชนชั้น อคท่น ประหยัด ตลอดจนรู้จักสงวนและบำรุงรักษาสถาบันสมบัติ และทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

โครงสร้างของหลักสูตร

ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ผู้เรียนจะต้องเรียนเป็นระบบหน่วยกิต และจะต้องผ่านในรายวิชาที่เรียน แต่ถ้าไม่ผ่านวิชาใดอาจเรียนซ้ำได้ใหม่หรือเรียนวิชาอื่นแทนก็ได้ โดยที่ผู้เรียนจะต้องเรียนทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกรวมแล้วไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และ 50 หน่วยกิต ในระดับที่ 3 และระดับที่ 4 ตามลำดับ จึงจะถือว่าจบหลักสูตร (ดังรายละเอียดโครงสร้างของหลักสูตรต่อไปนี้)

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3

หมวดวิชา	ระดับที่ 3		หมายเหตุ
	วิชาบังคับ (หน่วยกิต)	วิชาเลือก (หน่วยกิต)	
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	12 (ส.1, ส.2 ส.3, ส.4)	—	เรียนรายวิชาใดก่อนก็ได้
ภาษาไทย	4 (ท.1, ท.2)	4 (ท.6, ท.11)	การเลือกเรียนต้องเป็นไปตามที่กำหนดในโครงสร้างของวิชาภาษาไทย

หมวดวิชา	ระดับที่ 3		หมายเหตุ
	วิชาบังคับ (หน่วยกิต)	วิชาเลือก (หน่วยกิต)	
คณิตศาสตร์	—	8 (ค.1, ก.2, ก.3)	การเลือกเรียนต้องเป็นไปตาม ที่กำหนดในโครงสร้างของ วิชาคณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์	—	13(ว.1, ว.2, ว.3, ว.4)	สามารถเลือกเรียนได้ทุกวิชา
ภาษาอังกฤษ	—	30 (อ.1 ถึง อ.10)	การเลือกเรียนต้องเป็นไปตาม ที่กำหนดในโครงสร้างของ วิชาภาษาอังกฤษ
วิชาชีพ	3 (บังคับเลือก)	เลือกเรียนได้ ไม่เกิน 6 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับวิชาที่ เรียนในวิชาบังคับ เลือกแล้ว	ยกเว้นสำหรับพระภิกษุสามเณร ไม่ต้องเรียนวิชาชีพ ทั้งวิชา บังคับและวิชาเลือก
รวม	19	11 30(อย่างน้อย)	สำหรับนักศึกษาที่เป็นพระภิกษุ สามเณรให้เรียนวิชาบังคับ 16 หน่วยกิต วิชาเลือกสามัญ อย่างน้อย 14 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานู๋ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4

หมวดวิชา	วิชาบังคับ (หน่วยกิต)	วิชาเลือก (หน่วยกิต)	หมายเหตุ
วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	13 (ส.5, ส.6, ส.7)	—	เรียนรายวิชาใดก่อนก็ได้
วิชาภาษาไทย	7 (ท.3, ท.4, ท.5)	9 (ท.7, ท.8, ท.9, ท.10, ท.11)	การเลือกเรียนต้องเป็นไปตามที่กำหนดในโครงสร้างของวิชาภาษาไทย
วิชาคณิตศาสตร์	—	22 (ค.1, ค.2, ค.3, ค.4, ค.5, ค.6)	การเลือกเรียนต้องเป็นไปตามที่กำหนดในโครงสร้างของวิชาคณิตศาสตร์
วิชาวิทยาศาสตร์	—	13 (ว.1, ว.2, ว.3, ว.4)	สามารถเลือกเรียนได้ทุกวิชาถ้ายังไม่ได้เรียนมาก่อนในระดับที่ 3
วิชาภาษาอังกฤษ	—	30 (อ.1 ถึง อ.10)	การเลือกเรียนต้องเป็นไปตามที่กำหนดในโครงสร้างของวิชาภาษาอังกฤษ
วิชาชีพ	3 (บังคับเลือกและไมเลือกซ้ำที่เรียนในระดับ 3)	เลือกเรียนได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ไม่นซ้ำที่เรียนมาแล้วในระดับ 3 และที่เป็นวิชาบังคับในระดับ 4	ยกเว้นสำหรับพระภิกษุสามเณร ไม่ต้องเรียนวิชาชีพทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก

หมวดวิชา	วิชาบังคับ (หน่วยกิต)	วิชาเลือก (หน่วยกิต)	หมายเหตุ
รวม	23	27	สำหรับนักศึกษาที่เป็นพระภิกษุ สามเณรให้เรียนวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต วิชาเลือกสามัญ อย่างน้อย 30 หน่วยกิต

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษาแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4

1. การเรียนการสอน

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบทเรียน ควรให้ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น ความสนใจของผู้เรียน และให้ความสัมพันธ์ระหว่าง รายวิชามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.2 ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียนรู้ปัญหาและความต้องการ ของท้องถิ่น ฝึกให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณา วิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับจุดประสงค์ และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปราย ทำงานเป็นกลุ่ม ฯลฯ

1.3 ผู้สอนควรคำนึงถึงการที่จะให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนทั้งภาควิชาการและ ภาคนิปฏิบัติ ซึ่งมีผลส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล และให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่าง เป็นสุข

2. เวลาเรียน

ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร โรงเรียนจะต้องเปิดสอน ระดับ 3 สัปดาห์จะไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 2 คาบ ระดับ 4 สัปดาห์จะไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 3 คาบ นักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนระดับ 3 ไม่เกินภาคเรียนละ 12 หน่วยกิต ระดับ 4 ไม่เกินภาคเรียนละ 18 หน่วยกิต และต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 3 ภาคเรียน ไม่นับภาคฤดูร้อน จึงจะมีสิทธิขอรับประกาศนียบัตรการศึกษานักเรียนระดับที่ 3 หรือระดับที่ 4 แล้วแต่กรณี

ภาคเรียนที่หนึ่ง

เปิดเรียน

วันที่ 20 พฤษภาคม

ปิดเรียน

วันที่ 16 ตุลาคม

ภาคเรียนที่สอง

เปิดเรียน

วันที่ 1 พฤศจิกายน

ปิดเรียน

วันที่ 26 มีนาคม

ภาคฤดูร้อน

เปิดเรียน

วันที่ 1 เมษายน

ปิดเรียน

วันที่ 1 พฤษภาคม

สถานศึกษาที่จะกำหนดเวลาเรียนต่างไปจากที่กำหนดไว้นี้ต้องได้รับการพิจารณาอนุญาตจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นราย ๆ ไป

3. หน่วยกิต

รายวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรนี้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ สำหรับวิชาสามัญ การกำหนดหน่วยกิตของรายวิชาต่าง ๆ ให้ถือเกณฑ์ว่า วิชาที่มีค่า 1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาเรียน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 1 ภาคเรียน คาบเรียนละ 50 - 60 นาที

สำหรับวิชาชีพ การกำหนดหน่วยกิตของวิชาต่าง ๆ ให้ถือเกณฑ์ว่าวิชาที่มีค่า 1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาเรียน $1\frac{1}{2}$ คาบ ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 1 ภาคเรียน หรือนับเวลารวมกัน 30 ชั่วโมง สำหรับภาคฤดูร้อน ซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของวิชาที่เปิดสอนในฤดูร้อนจะต้องเป็น ๖ เท่าของภาคปกติ

4. วิชาบังคับและวิชาเลือก

ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 จะต้องเรียนวิชาบังคับที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรรวม 19 หน่วยกิต และเรียนวิชาเลือกอย่างน้อย 11 หน่วยกิต สำหรับนักศึกษาที่เป็นพระภิกษุ-สามเณร ให้เรียนวิชาบังคับ 16 หน่วยกิต และวิชาเลือกสามัญไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต

ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 จะต้องเรียนวิชาบังคับที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตร รวม 23 หน่วยกิต และเรียนวิชาเลือกอย่างน้อย 27 หน่วยกิต สำหรับนักศึกษาที่เป็นพระภิกษุ-สามเณร ให้เรียนวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต และวิชาเลือกสามัญไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

5. ข้อกำหนดวิชาชีพ

วิชาชีพที่เรียนให้ได้นหน่วยกิตตามหลักสูตรนี้อาจเป็นวิชาเดียวหรือหลายวิชารวมกัน โดยจัดสอนในสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาชีพและกลุ่มสนใจซึ่งจัดทำตามหลักเกณฑ์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือจัดสอนในสถานศึกษาอื่น ๆ และสถานฝึกงานอาชีพ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งกรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัดรับรองความระบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้นักเรียนนักศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยาการและสถานประกอบการ พ.ศ. 2520

ในกรณีเลือกเรียนวิชาชีพที่เปิดสอนในสถานศึกษาหรือสถานฝึกงานอาชีพ แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งมีได้ อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนผู้ใหญ่ที่ตนเป็นนักศึกษาประจำ เพื่อจะนำผลการเรียนมาเทียบหน่วยกิต ให้

นักศึกษาขอความเห็นชอบจากโรงเรียนผู้ใหญ่วัดที่ตนเป็นนักศึกษาประจำเสียก่อน เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงจะมีสิทธิสมัครเข้าเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษานั้น ๆ ได้ และเมื่อเรียนจบแล้วให้นำผลการเรียนมาแสดงต่อโรงเรียนผู้ใหญ่วัดที่ตนเป็นนักศึกษาประจำ เพื่อบันทึกลงในทะเบียนสะสมไว้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกิตที่กำหนดการเรียนวิชาชีพเป็นวิชาบังคับและวิชาเลือก ดังกล่าวนี้นี้ให้ยกเว้นสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นพระภิกษุ-สามเณร

6. การประเมินผล

การประเมินผลการเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 พุทธศักราช 2522

7. เกณฑ์การจบหลักสูตร

ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 ต้องได้หน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ในจำนวนนี้ให้มีวิชาบังคับ 19 หน่วยกิต วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต ยกเว้นนักศึกษาที่เป็นพระภิกษุ-สามเณร ให้มีวิชาบังคับ 16 หน่วยกิต และวิชาเลือกสามัญอย่างน้อย 14 หน่วยกิต จึงจะถือว่าจบหลักสูตร

ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ต้องได้หน่วยกิตไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต ในจำนวนนี้ให้มีวิชาบังคับ 23 หน่วยกิต วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 27 หน่วยกิต ยกเว้นนักศึกษาที่เป็นพระภิกษุ-สามเณร ให้มีวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต และวิชาเลือกสามัญอย่างน้อย 30 หน่วยกิต จึงจะถือว่าจบหลักสูตร

ผู้ที่จบการศึกษาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 นี้ ให้มีศักดิ์และสิทธิ์เช่นเดียวกับผู้ที่สอบไล่ได้ในระบบโรงเรียนหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามลำดับทุกประการ

8. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจในการสั่งยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาและเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ

4. หลักสูตรการศึกษายุ่งใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับระบอบการปกครองในปัจจุบัน

การปกครองในปัจจุบัน

3. เพื่อให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง
4. เพื่อให้รู้จักตนตัวต่อปัญหาอาชีพ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง

การปกครอง ศีลธรรม และวัฒนธรรม

เวลาเรียนและหน่วยกิต

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 มี 4 หน่วยกิต เรียนสัปดาห์ละ 4 คาบ
รวมทั้งสิ้น 76 คาบ

เนื้อหา

1. สถาบันชาติ
2. สถาบันศาสนา
3. สถาบันพระมหากษัตริย์
4. ความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ
5. สิทธิของประชาชนคนไทย
6. หน้าที่ของประชาชนชาวไทย
7. กฎหมาย
8. การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
9. หลักธรรมที่ควรปฏิบัติ
10. การปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมาะสม

5. งานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตร

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2524 : 30 – 45) ได้ศึกษาและรายงานการติดตามผลการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับ 3 – 4 ภาคเรียนที่ 1/2523 โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักศึกษา สำหรับครูผู้สอนนั้นผลการศึกษาพบว่า ในด้านหลักสูตร ขอมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ครูผู้สอนเห็นว่าหลักสูตรทุกวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายมาก สำหรับความสอดคล้องกับสภาพความต้องการในท้องถิ่น ความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน การเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสมดีและที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาที่น้อยอยู่ในระดับปานกลาง แต่หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์เวลาที่กำหนดเหมาะสมกับเนื้อหาค่อนข้างน้อย เกี่ยวกับคู่มือหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่าคู่มือหลักสูตรส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามกิจกรรมที่เสนอแนะได้ แต่ปฏิบัติตามกิจกรรมที่เสนอแนะได้ทันเวลาอยู่ในระดับปานกลาง และสื่อการเรียนที่เสนอแนะทำได้โดยไม่ยากก็อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการวัดและการประเมินผลพบว่า ครูผู้สอนปฏิบัติมากที่สุดคือ การศึกษาวิธีทางคะแนนตามอัตราส่วนระหว่างภาค ส่วนที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่เรียนไม่ทัน ในด้านบริหารและบริการหลักสูตรนั้นพบว่า ครูต้องการให้มีการจัดอบรมให้ครูสอนการศึกษานักเรียนผู้ใหญ่ทุกคนอย่างทั่วถึงมากที่สุด รองลงไปคือต้องการให้มีเงินพิเศษไปนิเทศบ่อย ๆ

ในปี 2525 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2525 : 80 – 84) ได้ศึกษาผลการทดลองหลักสูตรการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาวิเคราะห์ขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ โดยเลือกศึกษาจากชั้นเรียนทดลองการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน จำนวน 27 ห้องเรียนจาก 15 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า สภาพต่าง ๆ ที่ปรากฏในหลักสูตรครูผู้สอนเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นสภาพที่ปรากฏในท้องถิ่น แผนการสอนที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือพัฒนาขึ้น ครูผู้สอนเห็นว่าใช้ได้เป็นส่วนใหญ่จะเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการสอน แบบเรียนส่วนใหญ่มีความยากง่ายพอเหมาะ เอกสารเสริมความรู้และแผนภาพหรือโปสเตอร์ผู้เรียนมีความสนใจมาก ส่วนในด้านการดำเนินงานและกระบวนการเรียนการสอน

จากการสังเกตของศูนย์ให้ศึกษาศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดต่าง ๆ เห็นว่า ส่วนใหญ่ครูเบ็คส์เรจเตรียมการสอนจากแผนการเรียนโดยศึกษาอย่างละเอียด และเตรียมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้ทุกครั้ง การยกประเด็นปัญหาและการกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายนั้น พบว่าครูปฏิบัติได้ก็และได้ไม่ดีพอ ๆ กัน แต่เห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รวมอภิปรายซักถามและตอบคำถามของครูผู้สอน

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคเหนือทั้งแต่สมัยที่ยังเป็นศูนย์การศึกษาผู้ใหญ่ภาคเหนือ เชียงใหม่ (ศูนย์การศึกษาผู้ใหญ่ภาคเหนือ เชียงใหม่ ม.ป.ป. : 112-113) ได้ศึกษาผลการทดลองหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คส์เรจระดับที่ 3 - 4 ปีการศึกษา 2518 - 19 โดยใช้แบบสอบถามให้ครูผู้สอนตอบตามความคิดเห็นในคำถามต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า ในด้านปัญหาและความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยเฉพาะบทเรียนหรือหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับที่ 3 - 4 ครูให้ความเห็นว่า เนื้อหาในบทเรียนดีแล้ว แต่ไม่สามารถสอนได้ครบ เพราะเวลามีจำกัด บางบทไม่เหมาะกับสภาพและพื้นฐานของผู้เรียน พื้นความรู้ในการอภิปรายของผู้เรียนไม่มีมาก่อนประกอบกับหนังสือที่ให้นักศึกษามีไม่เพียงพอ ต้องใช้วิธีการที่ครูตั้งประเด็นให้บ้าง การแบ่งกลุ่มให้นักศึกษาไม่ค่อยจะได้ผล เพราะผู้เรียนไม่มีนิสัยและทักษะมาก่อน บางครั้งต้องใช้วิธีบังคับบ้างจึงได้ผล นอกจากนี้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง (ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง ม.ป.ป. : 4-8) ได้ศึกษาผลการทดลองการสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คส์เรจระดับที่ 3 - 4 ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารและบุคลากรยังไม่เข้าใจในการปฏิบัติตามหลักสูตรใหม่ดี เมื่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนประกาศใช้หลักสูตรและส่งคู่มือดำเนินการไปให้โรงเรียนก็จะยึดคู่มือเป็นหลักในการปฏิบัติและดำเนินการไปตามความเข้าใจของตนเองทำให้เกิดความผิดพลาดในการดำเนินงานแบบเรียนใน 2 ภาคเรียนแรกก็ยังไม่มีความหมาย ผู้สอนต้องใช้เวลาเตรียมการสอนมาก ผู้เรียนไม่มีแบบเรียนที่แน่นอนทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร กำหนดเวลาเรียน 80 เปอร์เซ็นต์มากเกินไป นักศึกษาต้องเรียนเสริมทำให้เกิดเบื่อหน่ายและเป็นเรื่องยุ่งยากหุ้มนุ้มนเกินไป นอกจากนี้วิธีสอนของครูที่ให้อาการกิจกรรมซ้ำ ๆ กันทุกชั่วโมงนักศึกษาจะเกิดความเบื่อหน่าย และการเรียน

ที่ให้นักศึกษาค้นคว้าเองจะไม่ได้ผล เพราะนักศึกษาต้องประกอบอาชีพไม่มีเวลาและในชนบทที่ไม่มีแหล่งค้นคว้าที่ดี ในด้านปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แบบเรียนปลายเปิดที่ให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาน้อยมาก มีประเด็นให้อภิปรายแก่นักศึกษา ไม่มีประสบการณ์และห้องสมุดสำหรับค้นคว้าใ้มากนัก การอภิปรายจึงอยู่ในวงแคบไม่ได้ความรู้เท่าที่ควร วิธีสอนวิชานี้ก็มีปัญหามากเพราะถ้าสอนแบบอภิปรายทุกชั่วโมง ผู้เรียนก็เกิดความเบื่อหน่าย เทคนิคการสอนหลายแบบใช้ไม่ได้เต็มที่ เพราะผู้สอนมีเวลาเตรียมตัวน้อยและผู้เรียนไม่ค่อยมีเวลาไปค้นคว้า แหล่งค้นคว้าในชนบทที่พอใช้ได้ก็ไม่มี

กาญจนา ฉววรรณกุล (กาญจนา ฉววรรณกุล 2521 : 139 - 141) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาค้นหาการเรียนและการสอนโปรแกรมการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญกับการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 ในโรงงาน จากคนงานที่เรียนโปรแกรมสายสามัญ 241 คน เรียนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ 315 คน และครูผู้สอน 49 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของครูด้านการสอนซึ่งจำแนกตามอายุ ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันประสบปัญหาแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนที่มีอายุมากประสบปัญหาค้นหาการสอนมากกว่าครูอายุน้อย แสดงว่าระดับอายุของครูผู้สอนนักศึกษายุใหญ่มีความสำคัญต่อการสอนแบบเบ็ดเสร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการสอนแบบเบ็ดเสร็จนั้น ครูผู้สอนนั้นต้องใช้วิธีสอนสำหรับผู้ใหญ่โดยเฉพาะ คือ สอนหลาย ๆ วิธี แต่เน้นการสอนแบบอภิปรายเป็นหลัก แต่เมื่อจำแนกปัญหาการสอนตามวุฒิของครูผู้สอนแล้วพบว่า ครูที่มีวุฒิต่างกันประสบปัญหาค้นหาการสอนไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้มีรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ เช่น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์ 2525 : 52) สรุปผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการสอนนักศึกษายุใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 มีปัญหาในด้านขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ตะเกียง จักรเย็บผ้า กี๋กระตุก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรี ในด้าน

การสอนวิชาชีพแก่นักศึกษาที่โรงเรียนผู้ใหญ่วิเศษสอนเองว่ายังเปิดไม่กว้างขวางเนื่องจากขาดแคลนครูและอุปกรณ์การเรียนการสอน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรี 2525 : 32)

ส่วนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ 2524 : 38) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2524 ว่า การจัดการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 มีปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนที่ไม่คุ้นเคยกับหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ทำให้ผลการเรียนไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2525 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปัตตานี ที่รายงานว่าครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบบรรยายไม่ได้ใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปัตตานี 2525 : 58 - 59)

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ 2524 : 23 - 24) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2524 ในด้านอุปสรรคของการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ได้ชี้ว่า งานเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่ดำเนินการตามรูปแบบ งานนิเทศตรวจเยี่ยมและประเมินผลยังหาไม่ได้เต็มที่ การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษายังมีน้อย และวัสดุอุปกรณ์การสอนยังไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น ได้เสนอแนะให้มีการจัดอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มทุนประสบการณ์ ส่วนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน 2525 : 16 - 17) รายงานปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ว่า ครูสอนและผู้บริหารไม่ได้ผ่านการอบรมครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 มาก่อน ทำให้การปฏิบัติงานได้ผลไม่เท่าที่ควร นอกจากนี้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาแพงเพชร (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาแพงเพชร 2525 : 38 - 39) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2525 ในด้านปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ว่า หนังสือคู่มือครูมีไม่เพียงพอ และส่งจากกรมไปล่าช้าทำให้สอนไม่ทันต่อการเรียนของนักศึกษาเป็นผลทำให้ให้นักศึกษาเบื่อหน่ายเป็นปัญหาต่อการเรียนการสอน

จากเอกสารรายงานและผลงานการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่าครูมีบทบาทสำคัญในการพิจารณาหลักสูตร การสำรวจความคิดเห็นของครูผู้ใช้หลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของหลักสูตร เพื่อที่จะได้นำผลนั้นมาแก้ไข ปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เอกสารรายงานและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าวิถีทางการศึกษาของครู และประสบการณ์การสอนของครู จะส่งผลถึงความคิดเห็นของครูทั้งสอดคล้องและแตกต่างกัน และที่เห็นได้เด่นชัดคือ ครูและนักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ซึ่งครูและนักเรียนไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนโดยจัดกลุ่มอภิปราย อันเป็นเหตุส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอนประการหนึ่งด้วย.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ครูผู้สอนนักเรียนผู้ใหญ่วัยที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ของโรงเรียนผู้ใหญ่ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนในเขตการศึกษา 10 ซึ่งมี 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร มุกดาหาร นครพนม ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ มีโรงเรียนผู้ใหญ่ทั้งหมด 180 โรงเรียน ครู 801 คน แยกรายละเอียดตามตาราง 1

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้มาโดยการสุ่ม ได้โรงเรียน 47 โรงเรียน และครู 202 คน ซึ่งดำเนินการสุ่มดังนี้

1. สืบหารายชื่อโรงเรียนผู้ใหญ่ และจำนวนครูสอนนักเรียนผู้ใหญ่วัยที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ปีการศึกษา 2526 ของเขตการศึกษา 10 ทั้งหมด ที่กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทุกศูนย์ ในเขตการศึกษา 10

2. เลือกโรงเรียน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากจากโรงเรียนผู้ใหญ่จำนวน 180 โรงเรียนเอาเพียงร้อยละ 25 ได้โรงเรียน 47 โรงเรียน

3. เลือกครู เลือกจากครูผู้สอนนักเรียนผู้ใหญ่วัยที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ทุกคนในโรงเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 2 ได้ครูจำนวน 202 คน รายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้

จังหวัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน ร.ร.	จำนวนครู	จำนวน ร.ร.	จำนวนครู
อุบลราชธานี	76	315	19	73
ยโสธร	7	17	2	5
มุกดาหาร	10	44	3	13
นครพนม	18	117	5	32
ร้อยเอ็ด	32	43	8	16
มหาสารคาม	14	103	4	28
กาฬสินธุ์	23	162	6	35
รวม	180	801	47	202

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร

เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การบริการหลักสูตร แบบสอบถาม

ตอนนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert)

วิธีสร้างเครื่องมือ

ก. ศึกษาสาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 พุทธศักราช 2522 ศึกษาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ในเรื่องจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหาร และการบริการหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ข. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามของลิเคิร์ต (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 22 อ้างอิงมาจาก Likert. n.d. : unpagged) ไพบูลย์ อินทริวิชา (ไพบูลย์ อินทริวิชา 2517 : 156) เชิดศักดิ์ โฆวาลินธุ์ (เชิดศักดิ์ โฆวาลินธุ์ 2520 : 56) ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2522 : 154)

สร้างแบบสอบถามโดยรวมรวมข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อ ก. เป็นแนวทางในการสร้างและดัดแปลงจากแบบสอบถามของ อุษา ขำประยูร (อุษา ขำประยูร 2522 : 164-202) การารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ (การารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ 2525 : 168 - 167) และวิเชียร เทียมเมือง (วิเชียร เทียมเมือง 2520 : 171 - 186) แบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดข้อมูลส่วนตัวของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้ทำเครื่องหมายถูกลงในวงกลม ซึ่งอยู่หน้าข้อความที่เป็นจริงสำหรับครูตอบ ส่วนข้อที่มีช่องว่าง เว้นไว้ให้เขียนคำตอบลงไป

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ศึกษาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารและการบริการหลักสูตร ✓

การแปลความหมายในการตอบแบบสอบถามของครูตอนที่ 2 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยยึดหลักเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ครูมีความคิดเห็นคล้อยตามข้อความนั้นมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ครูมีความคิดเห็นคล้อยตามข้อความนั้นมาก

ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ครุมีความคิดเห็นก้ำกึ่งกันระหว่างเห็นด้วย กับไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ครุมีความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ครุที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้น มากที่สุด

การตรวจให้คะแนนในแบบสอบถามตอนที่ 2 กระทำดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1 คะแนน

สำหรับแบบสอบถามในลักษณะนี้เศษ การตรวจให้คะแนนจะเป็นไปในทางตรงกันข้าม

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 1

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ และเติมคำ/ข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวท่านลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ครบทุกข้อ

- เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- อายุ..... ปี
- รุดทางวิชาชีพ
 - ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
- วิชาเอก (ถ้ามี).....
- ท่านสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 มาแล้วรวมกันกี่ปี
 - ☐ น้อยกว่า 3 ปี
 - ☐ 3 ปีหรือมากกว่า

6. ท่านเคยอบรมครูสอนผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 หรือไม่

เคย

ไม่เคย

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2

ความคิดเห็นคุณค่า

เนื้อหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
เรื่องที่ 1 สถาบันชาติ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
1.2 เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
1.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน					
1.4 มีความถูกต้องชัดเจน					
1.5 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น					

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ก. ตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหาในแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์จากเอกสาร ซึ่งได้แก่ หลักสูตร แผนการสอน และคู่มือการใช้หลักสูตร

ข. ขอคำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ค. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปรึกษานักรังคภูมิทางคานหลักสูตร และทางคานการศึกษาผู้ใหญ่ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้ขอคำถามและคำชี้แจงตลอดจนสิ่งอื่น ๆ มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ง. ให้ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ และ อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตรวจสอบ ความถูกต้องและความเหมาะสม

จ. นำเครื่องมือไปทดลอง (Try Out) เพื่อปรับปรุงก่อนนำไปใช้

ฉ. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อวิเคราะห์ปรับปรุงก่อนนำไปใช้

1. การหาความเที่ยงตรง
2. การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
3. การหาความเชื่อมั่น

1. การหาความเที่ยงตรง

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญคานหลักสูตรที่กรมวิชาการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ และอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อให้ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาของคำถามให้มีความเข้าใจ ชัดเจน และเนื้อหาอยู่ในขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกคาน

2. การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งคัดเลือกจาก จังหวัดร้อยเอ็ด 10 คน จังหวัดยโสธร 10 คน จังหวัดมหาสารคาม 10 คน แล้วคัดเลือก

เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้ $t - test$ (Edwards. 1958 : 104) นำผลการวิเคราะห์หาค่าเลือกเฉพาะข้อที่มี อัตราส่วนวิกฤตที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่า $t = 1.75$ ขึ้นไป (วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 138)

3. การหาค่าความเชื่อมั่น

วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ $\alpha - Coefficient$ (Cronbach. 1972 : 126) ซึ่ง ได้ค่าความเชื่อมั่น .959

หลังจากที่นำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นแล้ว ได้นำ ข้อคำถามที่คัดเลือกไว้มาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องเพื่อให้แบบสอบถามรัดกุมยิ่งขึ้น แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและหนังสือรับรองการเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนผู้ใหญ่ สังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 ในระหว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2526

2. ผู้วิจัยออกไปพบหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนหรือผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 เพื่อขอความร่วมมือช่วยแจกแบบสอบถามให้กับ ครูผู้สอนนักเรียนผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และ ช่วยเก็บรวบรวมไว้ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนั้น ๆ แล้วผู้วิจัยจะไปรับคืนตามวัน เวลาที่นัดหมายไว้

3. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับในวันนัดหมายนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีให้ส่งทางไปรษณีย์ โดยระบบเจ้าหน้าที่ของถึงตัวผู้วิจัยเอง และติดแสตมป์ให้เรียบร้อย

จากการส่งแบบสอบถามทั้งหมด 202 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 163 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.69 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามคืนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. สํารวจแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดเลือกรายการที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ต่อไป

2. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของครูผู้สอน นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ประเภทให้เลือกตอบ ใช้วิธีหาความถี่ของคำตอบ แยกเป็นวุฒิ ประสบการณ์ในการสอน แล้วเปลี่ยนความถี่ของคำตอบแต่ละข้อให้เป็นร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละข้อ แล้ววิเคราะห์คำตอบจากค่าเฉลี่ยดังนี้ (วิลโลว์ แพงคำ 2519 : 34 อ้างอิงมาจาก Best. n.d. : unpagged)

4.50 - 5.00	ถือว่า	ความคิดเห็นของครูในข้อนั้นเห็นด้วยมากที่สุด
3.50 - 4.49	ถือว่า	ความคิดเห็นของครูในข้อนั้นเห็นด้วยมาก
2.50 - 3.49	ถือว่า	ความคิดเห็นของครูในข้อนั้นเห็นด้วยปานกลาง
1.50 - 2.49	ถือว่า	ความคิดเห็นของครูในข้อนั้นเห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.49	ถือว่า	ความคิดเห็นของครูในข้อนั้นเห็นด้วยน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูระหว่างครูที่มีวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์การสอน มีความคิดเห็นในเรื่องการใช้หลักสูตรในทางต่าง ๆ แตกต่างกัน โดยใช้สถิติ t - test (ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2522:215)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตร (Ferguson. 1976 : 47)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนครู

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร (Ferguson. 1976 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนครู

3. การอยุ่ละ

$$P = \frac{S}{t} \times 100 \quad (\text{Johnson and Jackson. 1953 : 247})$$

เมื่อ P	แทน	การอยุ่ละ
S	แทน	ความถี่ของแต่ละรายการ
t	แทน	ความถี่ทั้งหมด

4. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามใช้ั้ครัวส่วนวิกฤต t

(Edwards. 1958 : 104)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนในแต่ละข้อของ กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบในแต่ละข้อของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบในแต่ละข้อของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มต่ำ

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร α - Coefficient

(Cronbach. 1972 : 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	S_i^2	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อทั้งหมด

6. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของครู ซึ่งแยกตามวุฒิ และประสบการณ์ทางการสอน เมื่อขนาดกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากกว่า 30 โดยใช้สูตร (ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2522 : 215)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณา
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

แบ่งออกดังนี้

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างแยกตามวุฒิและประสบการณ์
2. เปรียบเทียบคะแนนความพึงเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
3. เปรียบเทียบคะแนนความพึงเห็นด้านเนื้อหาในหลักสูตรระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
4. เปรียบเทียบคะแนนความพึงเห็นด้านการเรียนการสอนระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
5. เปรียบเทียบคะแนนความพึงเห็นด้านการประเมินผลการเรียนระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
6. เปรียบเทียบคะแนนความพึงเห็นด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน
7. เปรียบเทียบคะแนนความพึงเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 5 ด้านโดยส่วนรวมระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

1. เกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกออกเป็น 2 อย่างคือ จำแนกตามวุฒิและประสบการณ์ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

วุฒิและประสบการณ์		จำนวน	ร้อยละ
วุฒิ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	60	36.8
	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	103	63.2
ประสบการณ์การสอน	น้อยกว่า 3 ปี	89	54.6
	3 ปี หรือมากกว่า	74	45.4

จากตาราง 2 แสดงถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 เขตการศึกษา 10 จำนวน 163 คน เป็นครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี 60 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 และวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า 103 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 เป็นครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี 89 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 และประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า 74 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4

2. เกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 พุทธศักราช 2522 มีจุดประสงค์ 4 ข้อดังนี้

1. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย
2. ให้ความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับระบอบการปกครอง

ในปัจจุบัน

3. ให้อรรถประโยชน์และหน้าที่ของพลเมือง
4. ให้อรรถประโยชน์ต่อปัญหาอาชีพ เกษตรกร กิจ สังคม การเมือง การปกครอง

ศีลธรรม และวัฒนธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏอยู่ในตาราง 3 - 7

ตาราง 3 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 1 ระหว่างครู
ที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จุดประสงค์ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.13	0.74	4.04	0.75	0.69 *	3.98	0.80	4.18	0.67	- 1.73 *
สอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม	4.01	0.62	3.93	0.79	0.75 *	3.85	0.74	4.09	0.70	- 2.10 *
สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน	3.66	0.81	3.73	0.80	-0.54 *	3.58	0.85	3.86	0.72	- 2.27 *
สอนให้เกิดผลตาม จุดประสงค์ได้	3.73	0.68	3.88	0.70	-1.33 *	3.76	0.69	3.90	0.70	- 1.29 *
รวม	3.88	0.55	3.90	0.59	-0.14	3.79	0.59	4.01	0.54	- 2.42 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 1 แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 1
โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามแต่ละข้อพบว่า ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับความต้องการของครูเรียน และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ อยู่ในระดับเห็นควมมาก เช่นเดียวกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า คือมีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49

ในข้อที่ว่าจุดประสงค์ชัดเจนเข้าใจง่ายและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจำแนกประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 1 แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 1 โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นควมมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามแต่ละข้อพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี เห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับความต้องการของครูเรียน และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ อยู่ในระดับเห็นควมมาก เช่นเดียวกับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปีหรือมากกว่า แต่ทุกข้อคำถามครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 2 ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จุดประสงค์ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.10	0.70	4.01	0.79	0.67 *	3.98	0.77	4.12	0.73	- 1.11 *
สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	3.93	0.82	3.82	0.89	0.79 *	3.71	0.90	4.04	0.78	- 2.43 *
สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.66	0.65	3.71	0.82	1.20 *	3.69	0.77	3.86	0.74	- 1.40 *
สอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้	3.98	0.74	3.76	0.81	1.72 *	3.75	0.85	3.95	0.71	- 1.68 *
รวม	3.97	0.50	3.83	0.65	1.51 *	3.78	0.60	3.99	0.59	- 2.19 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 2 แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 2 โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามแต่ละข้อพบว่า ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เช่นเดียวกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า แต่ทุกข้อคำถามครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴

ส่วนครูเมื่อจําแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 2 แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 2 โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามแต่ละข้อก็พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี เห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เช่นเดียวกับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า แต่ทุกข้อคำถามครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 3 ระหว่างครู
ที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จากแนกตามวุฒิ				t	จากแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปรีดษาศรี		ปรีดษาศรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จุดประสงค์ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.28	0.69	4.22	0.75	0.52	4.16	0.81	4.33	0.60	- 1.52**
สอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม	3.96	0.58	4.08	0.76	-0.68*	3.94	0.72	4.09	0.66	- 1.38*
สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน	3.76	0.83	3.77	0.65	-0.08	3.75	0.74	3.79	0.70	- 0.39
สอนให้เกิดผลตาม จุดประสงค์ได้	3.76	0.57	3.74	0.72	0.17	3.69	0.69	3.82	0.70	- 1.15
รวม	3.94	0.54	3.94	0.57	-0.01	3.89	0.56	4.01	0.55	- 1.39*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่าครูเมื่อจากแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 3 แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า
อย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

ข้อ 3 โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นควมมาก

เมื่อวิเคราะห์คำตอบแต่ละข้อพบว่า ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีเห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ อยู่ในระดับเห็นควมมาก เช่นเดียวกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ในข้อที่ว่าจุดประสงค์มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 3 แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 3 โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นควมมาก

เมื่อวิเคราะห์คำตอบแต่ละข้อพบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี เห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสามารถสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ อยู่ในระดับเห็นควมมาก เช่นเดียวกับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า

ในข้อที่ว่าจุดประสงค์ชัดเจนเข้าใจง่าย ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในข้อที่ว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสามารถสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับข้อที่ว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 4 ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
จุดประสงค์ชัดเจน เข้าใจง่าย	3.86	0.98	4.07	0.72	-1.45	3.89	0.91	4.12	0.70	- 1.76 *
สอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม	4.01	0.62	4.16	0.68	-1.41	4.05	0.68	4.17	0.64	- 1.14 *
สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน	3.75	0.75	3.90	0.67	-1.30	3.82	0.73	3.87	0.68	- 0.52
สอนให้เกิดผลตาม จุดประสงค์ได้	3.81	0.70	3.87	0.75	-0.48	3.78	0.73	3.93	0.72	- 1.27 *
รวม	3.86	0.56	4.00	0.57	-1.53 *	3.89	0.57	4.02	0.57	- 1.52 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 4 แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของ
หลักสูตรข้อ 4 โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณาคำถามแต่ละข้อพบว่าครูที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเห็นด้วยกับจุดประสงค์ชัดเจนเข้าใจง่ายในระดับมาก สอดคล้องกับความทองการของสังคมในระดับมาก สอดคล้องกับความทองการของผู้เรียนในระดับมาก และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ในระดับมากเช่นเดียวกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างไรก็ตามพบว่าทุกข้อความคิดเห็นของครูทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจาแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรขอ 4 แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรขอ 4 โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณาคำถามแต่ละข้อพบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปีหรือมากกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยกับจุดประสงค์ชัดเจนเข้าใจง่ายสอดคล้องกับความทองการของสังคม สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ในระดับมาก ในข้อที่สอดคล้องกับความทองการของผู้เรียน ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ ระหว่าง
ครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เหมาะสมกับระดับชั้น	3.93	0.66	3.98	0.64	-0.44	3.99	0.64	4.04	0.67	- 1.38 *
สอนให้เกิดผลตาม จุดประสงค์ได้	3.81	0.70	3.82	0.74	-0.07	3.79	0.75	3.85	0.69	- 0.47
รวม	3.87	0.62	3.90	0.59	-0.28	3.84	0.59	3.94	0.61	- 1.03 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณาค่าตามแต่ละข้อพบว่าครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยกับคำถามที่ว่า เหมาะสมกับระดับชั้น และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ในระดับมาก และทุกข้อครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจำแนกตามประสบการณ์พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์

การสอน 3 ปีหรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณาคำถามแต่ละข้อพบว่าครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยกับคำถามที่ว่า เหมาะสมกับระดับชั้น และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ในระดับมาก สำหรับข้อที่ว่า เหมาะสมกับระดับชั้น ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อที่ว่าสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้นั้น ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร

เนื้อหาในหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 มีทั้งหมด 10 เรื่อง ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักสูตร เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ผลการศึกษาระยะวิเคราะห์ข้อมูลจึงปรากฏอยู่ในตาราง 8 - 18

ตาราง 8 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สถาบันชาติ
ระหว่งครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จาแนกตามวุฒิ				t	จาแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	4.46	0.59	4.18	0.69	2.74*	4.29	0.66	4.28	0.69	0.08
มีความถูกต้องตาม หลักวิชาดี	4.11	0.64	3.86	0.68	2.32	3.91	0.71	4.01	0.63	-0.98
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	4.18	0.70	3.95	0.64	1.64*	3.95	0.70	4.09	0.62	-1.34
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	3.65	0.91	3.61	0.86	0.27	3.50	0.95	3.77	0.76	-1.98
รวม	4.09	0.52	3.90	0.57	2.13*	3.91	0.58	4.04	0.53	-1.42

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่าครูเมื่อจากเกณฑ์วุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องสถาบันชาติ แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูง
กว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาใน
หลักสูตรเรื่อง สถาบันชาติ โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นควมมาก

เมื่อพิจารณาคำถามแต่ละข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น เห็นด้วยกับข้อ
คำถามที่ว่า เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกตรงตามหลักสูตร เหมาะสม
กับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในระดับมาก และทุกข้อครูทั้งสองกลุ่มมี
ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ข้อคำถามที่ว่า สอด
คล้องกับสภาพท้องถิ่น ครูสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูประจำแผนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่องสถาบันชาติแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์
การสอน 3 ปี หรือมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สถาบันชาติโดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณาคำถามแต่ละข้อพบว่าครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น เห็นด้วยในระดับมาก
กับข้อคำถามที่ว่า เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกตรงตามหลักสูตร เหมาะสม
กับชีวิตประจำวันและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และทุกข้อครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ข้อคำถามที่ว่า เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์
ของหลักสูตร ครูสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 คะแนนความนึกเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สถาบันศาสนา
ระหว่างครูที่วุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.50	0.50	4.27	0.67	2.45*	4.34	0.64	4.36	0.51	- 0.17
มีความถูกต้องตามหลักวิชา	4.15	0.57	3.99	0.63	1.64	3.94	0.64	4.17	0.55	- 2.46*
เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน	4.18	0.72	4.09	0.67	0.38	4.03	0.63	4.20	0.75	- 1.55*
สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	3.85	1.01	3.79	0.84	0.35	3.69	0.98	3.95	0.78	- 1.90*
รวม	4.15	0.53	4.08	0.55	1.30*	4.00	0.55	4.17	0.52	- 1.99*

* เป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความนึกเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สถาบันศาสนา แตกต่างจากครูที่วุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความนึกเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องสถาบันศาสนา โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นควมมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องสถาบันศาสนา ในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ความถูกต้องตามหลักวิชา ความเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน ความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ในระดับมาก นอกจากข้อคำถามที่ว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูผู้วิจัยพิจารณาว่า ปริญาพรวี มีความคิดเห็น เห็นด้วยในระดับมากที่สุด และในข้อคำถามที่ว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรกับ มีความถูกต้องตามหลักวิชาคือ ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อคำถามที่ว่าเหมาะสมกับชีวิตประจำวันกับสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ครูสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจําแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องสถาบันศาสนา แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สถาบันศาสนา โดยส่วนรวมในลักษณะ เห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมากที่สุด และแต่ละข้อความคิดเห็นของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากข้อคำถามที่ว่า เนื้อเรื่องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์
ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จากแนกตามวุฒิ				t	จากแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับยุค ประสงค์ของหลักสูตร	4.46	0.53	4.31	0.67	1.54 *	4.35	0.67	4.37	0.56	- 0.19
มีความถูกต้องตาม หลักวิชา	4.26	0.60	4.01	0.70	2.37 *	4.12	0.70	4.09	0.60	0.27
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	4.13	0.70	3.85	0.85	2.14 *	3.95	0.78	3.95	0.85	- 0.03
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	3.96	0.78	3.66	0.90	2.28 *	3.68	0.91	3.87	0.81	- 1.43
รวม	4.20	0.54	3.96	0.62	2.66 *	4.03	0.60	4.07	0.60	- 0.49

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่าครูเมื่อจากแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์ แตกต่างจากครูที่มีวุฒิ
ปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมมีลักษณะเห็นด้วยมาก

เพื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ทั้งครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาเรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์ ในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในระดับมาก และทุกขงครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนครูประจำแผนกตาบประสาทการ ครูที่มีประสบการณ์การสอน น้อยกว่า 3 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เพื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ทั้งครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปีหรือมากกว่ามีความคิดเห็น เห็นด้วยกับเนื้อหาเรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์ในด้านการสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับระดับท้องถิ่นในระดับมาก ในข้อที่ว่า เนื้อหาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง ความมั่นคงและ
ความปลอดภัยของประเทศ ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความรวม	จากนักศึกษาวุฒิ				t	จากนักตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร	4.43	0.67	4.15	0.69	2.49 *	4.21	0.77	4.31	0.59	- 0.91
ปีความถูกต้องตาม หลักวิชาที่	3.95	0.99	3.85	0.72	0.66 **	3.83	0.93	3.95	0.67	- 1.02 **
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	4.11	0.66	3.79	0.83	2.54 *	3.86	0.77	3.97	0.81	- 0.87 *
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	3.91	0.88	3.61	0.81	2.17 *	3.70	0.85	3.74	0.86	- 0.26
รวม	4.10	0.65	3.85	0.60	2.41 *	3.90	0.64	3.99	0.61	- 0.93 *

*- มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่าครูเมื่อนักตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง ความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ
แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครู

ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมนั้นเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณาคำถามเป็นรายข้อพบว่า ทั้งครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง ความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยของปัจเจกบุคคลของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในระดับมาก และทุกข้อครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้พบว่าความถูกต้องตามหลักวิชาคือ ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนครูเมื่อจําแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปีหรือมากกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง ความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมนั้นเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณาคำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมากกับเนื้อหาเรื่องนี้ทั้งในแง่ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชาเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

ในข้อที่ว่า สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนในข้อที่ว่าเหมาะสมกับสภาพชีวิตประจำวัน ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อที่ว่ามีความถูกต้องตามหลักวิชาคือ

ตาราง 12 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง สิทธิของ
ประชาชนคนไทย ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร	4.48	0.53	4.33	0.61	1.55*	4.38	0.61	4.40	0.57	- 0.25
มีความถูกต้องตาม หลักวิชาที่	4.10	0.57	4.06	0.63	0.33	3.96	0.66	4.21	0.50	- 2.73*
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	3.98	0.72	3.98	0.84	0.02	3.92	0.84	4.05	0.73	- 1.67*
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	3.80	0.97	3.72	0.84	0.48	3.68	0.96	3.83	0.79	- 1.09*
รวม	4.09	0.52	4.02	0.58	0.70*	3.98	0.57	4.12	0.54	- 1.58*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สิทธิของประชาชนคนไทย แตกต่างจากครู
ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ทั้งครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและครูที่มีวุฒิ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องสิทธิของประชาชน คนไทย ในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ความถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในระดับมาก และครูทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ว่า สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของหลักสูตร นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจาแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่องสิทธิของประชาชนคนไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครู ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยกับ เนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สิทธิของประชาชนคนไทยในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของ หลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ในระดับมาก และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติในข้อ ที่ว่า สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตาราง 13 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หน้าที่ของ
ประชาชนชาวไทย ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร	4.43	0.67	4.35	0.59	0.71*	4.40	0.65	4.36	0.58	0.41
มีความถูกต้องตาม หลักวิชาดี	4.16	0.69	4.08	0.65	0.73*	4.11	0.77	4.12	0.52	-0.09
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	4.16	0.76	3.93	0.87	1.79*	4.10	0.85	3.91	0.82	1.88*
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	3.95	0.83	3.85	0.80	0.72*	3.92	0.86	3.85	0.75	0.55
รวม	4.17	0.55	4.05	0.60	1.29*	4.13	0.62	4.06	0.54	0.77*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หน้าที่ของประชาชนชาวไทย แตกต่างจาก
ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมี
ความคิดเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้ในแง่ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในระดับมาก และทุกข้อครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนครูเมื่อจำแนกตามประสบการณ์พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปีหรือมากกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หน้าที่ของประชาชนชาวไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นควมมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้ในแง่ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในระดับมาก และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ว่า เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง ภูมิ
ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร	4.51	0.59	4.25	0.75	2.33 *	4.29	0.81	4.41	0.54	-1.18 **
มีความถูกต้องตาม หลักวิชาดี	4.01	0.72	3.91	0.89	0.76 *	3.89	0.93	4.01	0.71	-0.89 *
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	4.20	0.57	4.07	0.89	1.06 **	4.06	0.86	4.18	0.69	-0.98 *
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	3.76	0.98	3.81	0.91	-0.32	3.67	1.06	3.94	0.73	-1.92 **
รวม	4.12	0.53	4.01	0.72	1.12 *	3.93	0.75	4.14	0.51	-1.59 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง ภูมิ แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรี
หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ

เนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นควมมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หมายเหตุ ในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรในระดับมากที่สุด ส่วนครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าเห็นด้วยในระดับมาก ในด้านความถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านความเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และถูกต้องตามหลักวิชา ส่วนด้านความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมือจาแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หมายเหตุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นควมมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องหมายเหตุ ในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในระดับมาก และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง การปกครอง
 การระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ระหว่างครูที่มีวุฒิและ
 ประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร	4.56	0.53	4.24	0.76	3.19**	4.31	0.79	4.41	0.57	-0.92**
มีความถูกต้องตาม หลักวิชาที่	4.26	0.63	3.96	0.81	2.66*	4.03	0.87	4.12	0.61	-0.75**
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	4.23	0.64	3.89	0.86	2.93*	4.01	0.87	4.01	0.73	-0.02
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	3.78	0.94	3.71	0.90	0.44	3.65	1.92	3.85	0.75	-1.43**
รวม	4.21	0.56	3.95	0.72	2.56*	4.00	0.76	4.10	0.56	-0.95**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี
 กับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง

การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก เห็นความถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่วนการสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่ากับครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมากและมากที่สุดตามลำดับ

ส่วนครูเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปีกับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปีหรือมากกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมากทั้งในด้านการสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หลักธรรม
ที่ควรปฏิบัติ ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร	4.56	0.50	4.35	0.75	2.11**	4.43	0.60	4.43	0.76	0.05
มีความถูกต้องตาม หลักวิชาดี	4.38	0.52	4.18	0.78	1.93**	4.22	0.63	4.29	0.78	-0.65*
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	4.20	0.73	4.13	0.85	0.51	4.15	0.78	4.16	0.84	-0.04
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	4.21	0.76	4.12	0.87	0.69*	4.10	0.86	4.22	0.78	-0.99*
รวม	4.34	0.48	4.20	0.71	1.49**	4.23	0.58	4.28	0.70	-0.49

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หลักธรรมที่ควรปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น

เกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวบในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีความคิดเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หลักสูตร ที่ควรปฏิบัติในระดับมากในกานความถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่วนความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูที่มีวุฒิ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า และครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก และมากที่สุดตามลำดับ

อย่างไรก็ตามครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรและถูกต้องตามหลักวิชา และความคิดเห็นของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในความสอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น ส่วนในกานความเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจาแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร เรื่อง หลักสูตรที่ควรปฏิบัติ แตกต่างกันอย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติ และครูทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวบในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยใน ระดับมากในทุกข้อคำถามทั้งในกานความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรถูกต้องตาม หลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ในกานความถูกต้องตามหลักวิชา และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น นอกนั้น แตกต่างกันอย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 คะแนนความถี่เห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง การปฏิบัติตาม
ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมาะสม ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จาแนกตามวุฒิ				t	จาแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญาตรี		ปริญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร	4.55	0.50	4.33	0.77	2.10**	4.35	0.75	4.48	0.60	-1.19*
มีความถูกต้องตาม หลักวิชาดี	4.30	0.59	4.07	0.94	1.85**	4.10	0.90	4.22	0.75	-0.9*
เหมาะสมกับชีวิต ประจำวัน	4.31	0.53	4.22	0.88	0.84**	4.23	0.76	4.28	0.78	-0.30
สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น	4.16	0.61	4.03	0.93	1.05**	4.03	0.87	4.14	0.78	-0.88*
รวม	4.33	0.44	4.16	0.78	1.70**	4.18	0.72	4.22	0.61	-0.9*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่าครูเมื่อจากแบบถามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปรีกษาตรี
มีความถี่เห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี

ที่เหมาะสม แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นพ้องกันว่า

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมากในข้อความถามความถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่วนในคำถามความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า กับครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมากและมากที่สุดในทุกคำถาม

อย่างไรก็ตาม ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันในทุกข้อคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนครูเมื่อจาแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมาะสม แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรเรื่องนี้ โดยส่วนรวมในลักษณะเห็นพ้องกันว่า

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปีหรือมากกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยกับข้อความถามความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในระดับมาก อย่างไรก็ตามครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อความถามทุกด้าน นอกจากคำถามความเหมาะสมกับชีวิตประจำวัน ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 10 เรื่อง
ระหว่างครูที่ปฏิบัติและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จากแนกตามวุฒิ				t	จากแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เหมาะสมกับระดับชั้น	4.13	0.67	4.00	0.59	1.27*	3.98	0.68	4.12	0.54	-1.35*
เป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียน	4.11	0.61	4.05	0.69	0.56	4.06	0.70	4.09	0.62	-0.26
เนื้อหาไม่เหมาะสมไป	2.96	1.24	3.20	1.30	-1.14*	3.11	1.29	3.12	1.28	0.05
รวม	3.73	0.54	3.75	0.62	-0.16	3.72	0.57	3.77	0.63	-0.59*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่าครูเมื่อจากแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 10 เรื่อง แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า อย่างไรก็ตามไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 10 เรื่องโดยส่วนรวม ในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามโดยส่วนรวมและรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วย กับเนื้อหาในหลักสูตรทั้งสิบเรื่อง ในระดับมากโดยส่วนรวม

ในความเห็นความเหมาะสมกับระดับชั้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ครูมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก แต่ในความเห็นเนื้อหาไม่เหมาะสมไป ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วย

ในระดับปานกลาง

อย่างไรก็ตาม ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเหมาะสมกับระดับชั้น และเนื้อหามากเกินไป ส่วนด้านเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ส่วนครูเมื่อจาแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 10 เรื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 10 เรื่องโดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์จากตามโดยส่วนรวมและรายข้อพบว่า ทั้งครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปีหรือมากกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 10 เรื่อง ในลักษณะเห็นด้วยมากโดยส่วนรวม ส่วนรายข้อครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นในลักษณะเห็นด้วยมาก ในด้านเหมาะสมกับระดับชั้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ส่วนในด้านเนื้อหาเกินไป ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับปานกลาง

อย่างไรก็ตาม ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเหมาะสมกับระดับชั้น นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ

4. เกี่ยวกับการเรียนการสอน

เกี่ยวกับการเรียนการสอน ผู้วิจัยศึกษาทั้งด้านความคิดเห็นของครูและกิจกรรมที่ครูปฏิบัติในการเรียนการสอน ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏอยู่ในตาราง 19

ตาราง 19 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน ระหว่างครูที่ปฏิบัติและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จากแนกตามวุฒิ				t	จากแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.31	0.56	3.94	0.76	3.57*	4.07	0.80	4.08	0.61	-0.02
สอนโดยเตรียมการสอนสม่ำเสมอ	4.10	0.65	4.01	0.64	0.77*	4.06	0.63	4.02	0.66	0.40
สอนโดยยึดหลักสูตรเป็นหลัก	3.86	0.81	3.89	0.79	-0.20	3.94	0.75	3.81	0.83	1.05*
นำจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่มาใช้ในการสอน	4.13	0.70	4.09	0.67	0.32	4.06	0.72	4.15	0.64	-0.89*
นำเทคนิคการสอนผู้ใหญ่มาใช้ในการสอน	4.05	0.54	4.13	0.62	-0.33	4.02	0.63	4.20	0.61	-1.82*

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อความ	จําแนกตามวุฒิ				t	จําแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เข้าใจหลักสูตรที่ใช้ เป็นอย่างดี	3.93	0.66	3.86	0.64	0.66*	3.80	0.67	3.98	0.60	-1.77
ใช้วิธีสอนหลายๆแบบ	4.06	0.75	4.01	0.64	0.42*	3.91	0.71	4.13	0.61	-2.68*
อัตราเวลาเรียน เหมาะสมกับเนื้อหา	3.66	0.77	3.48	0.95	1.25*	3.40	0.87	3.72	0.89	-2.34*
อัตราเวลาเรียน เหมาะสมกับระดับชั้น	3.66	0.96	3.58	0.94	0.55	3.31	1.01	3.97	0.70	-4.90**
สื่อการสอนที่ระบุไว้ใน คู่มือครูใช้ได้ออก ทดลองกับเนื้อหา	3.93	0.73	3.46	0.88	3.46*	3.59	0.88	3.68	0.82	-0.69
รวม	3.97	0.43	3.85	0.45	1.69*	3.82	0.44	3.98	0.45	-2.34*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า ครูเมื่อจากคะแนนความถี่ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนแตกต่างจากครูที่มีวุฒิ ปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก ในด้านเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร สอนโดยเตรียมการสอนสม่ำเสมอ สอนโดยยึดหลักสูตรเป็นหลัก นำจิตวิทยาการศึกษามาใช้ในการสอน นำเทคนิคการควบคุมผู้ใหญ่มารใช้ในการสอน เข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดี ใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ อัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับระดับชั้น ส่วนด้านอัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาและสื่อการสอนที่ระบุไว้ในคู่มือครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหา ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับปานกลาง ส่วนครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีเห็นด้วยในระดับมาก

อย่างไรก็ตาม ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านที่ว่า เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร สอนโดยเตรียมการสอนสม่ำเสมอ เข้าใจหลักสูตรที่ใช้เป็นอย่างดี อัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา และสื่อการสอนที่ระบุไว้ในคู่มือครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหา นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก ในข้อคำถามทุกด้าน นอกจากข้อคำถามในด้านอัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับระดับชั้นและอัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับปานกลาง และในข้อที่ว่าอัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับระดับชั้น ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อคำถามที่ว่าอัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา ใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดี นำเทคนิค

การสอนผู้ใหญ่นำมาใช้ในการสอน นาจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ใช้ในการสอน และสอนโดยยึดหลักสูตรเป็นหลัก ส่วนในข้อคำถามที่ว่าเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร สอนโดยเตรียมการสอนสม่ำเสมอ และสื่อการสอนที่ระบุไว้ในคู่มือครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหา ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน

เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยศึกษาในด้านความคิดเห็น การสังเกต และการปฏิบัติของครู ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลถึงปรากฏอยู่ในตาราง 20

ตาราง 20 คะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การทดสอบความรู้ก่อน สอนปัจจุบัน	4.23	0.78	4.30	0.69	-0.55	4.20	0.74	4.36	0.71	-1.42
การวัดผลจนถึงจุด ประสงค์ของหลักสูตร	4.30	0.67	4.23	0.67	0.61*	4.17	0.68	4.35	0.65	-1.63*
เกณฑ์ที่ใช้วัดผลเหมาะสม กับระดับชั้น	3.96	0.82	3.85	0.70	0.83*	3.87	0.73	3.91	0.77	-0.36
การวัดผลเน้นหนัก ด้านทฤษฎี	3.41	1.06	3.13	1.06	1.62*	3.20	1.08	3.28	1.05	-0.48

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
วิธีการวัดผลที่ใช้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.93	0.68	3.77	0.71	1.37 *	3.74	0.68	3.94	0.71	-1.86 *
อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียนมีความเหมาะสม	3.85	0.82	3.68	0.84	1.19 *	3.73	0.85	3.77	0.82	-0.30
เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนเหมาะสม	3.85	0.76	3.69	0.80	1.91 *	3.68	0.80	3.85	0.77	-1.33 *
ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริงได้	3.56	1.01	3.36	0.86	1.27 *	3.34	0.95	3.57	0.87	-1.43 *
ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ	3.46	1.06	3.35	0.87	0.66 *	3.25	0.96	3.55	0.90	-1.93 *
รวม	3.84	0.58	3.71	0.52	1.44 *	3.69	0.55	3.84	0.53	1.75 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่าเมื่อครูจาแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนแตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนโดยรวมในลักษณะเห็นด้วยมากทั้งสองกลุ่ม

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนในด้านการทดสอบความรู้ก่อนสอน เป็นสิ่งจำเป็น, การวัดผลจนถึงจุดประสงค์ของหลักสูตร, เกณฑ์ที่ใช้วัดผลเหมาะสมกับระดับชั้น, วิธีวัดผลที่ใช้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร, อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้เพื่อให้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียนมีความเหมาะสม, เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนมีความเหมาะสม ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นในลักษณะเห็นด้วยมาก, ส่วนในด้านการวัดผลเน้นหนักด้านทฤษฎี ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ ครูทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยในระดับปานกลาง ส่วนในค่านิยมนำความรู้ไปใช้จริง ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า เห็นด้วยในระดับปานกลาง ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นในลักษณะเห็นด้วยมาก อย่างไรก็ตามครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ นอกจากข้อที่ว่า การทดสอบความรู้ก่อนสอนเป็นสิ่งจำเป็น มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนครูเมื่อจาแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นโดยรวมในลักษณะเห็นด้วยมากทั้งสองกลุ่ม

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก นอกจากข้อที่ว่า การวัดผลเน้นหนักด้านทฤษฎี เห็นด้วยในระดับปานกลางทั้งสองกลุ่ม ในข้อที่ว่าผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริงได้ และผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี เห็นด้วยในระดับปานกลาง ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า เห็นด้วยในระดับมาก อย่างไรก็ตามทุกข้อครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากข้อที่ว่า เกณฑ์ที่ใช้วัดผลเหมาะสม

กับระดับชั้นแคววักผล เน้นหนักด้านทฤษฎี และอัตราเวลาที่เรียนที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร

เกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร ผู้วิจัยศึกษาในด้านการอำนวยความสะดวก แนะนำช่วยเหลือ และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ผลการ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ดังปรากฏอยู่ในตาราง 21

ตาราง 21 คะแนนความความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร ระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อกล่าว ขอความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	X	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาคารสถานที่เหมาะสม และสะดวกในการสอน	3.91	0.85	3.80	0.96	0.77*	3.88	0.89	3.79	0.95	0.62
การจัดอบรมครูมีเพียงพอ	3.48	0.96	3.33	1.12	0.92*	3.29	1.04	3.50	1.08	-1.24*
เอกสารบริการหลักสูตร มีเพียงพอ	3.03	1.19	2.95	1.05	0.44	2.89	1.08	3.08	1.12	-1.05*
มีครูสอนเพียงพอ	3.71	1.10	3.83	0.95	-0.69*	3.59	1.06	3.90	0.93	-1.33*
มีเวรช่วยเหลือจัดหา สื่อการสอนเสมอ	3.36	1.07	3.12	1.10	1.36*	3.12	1.03	3.32	1.16	-1.16*

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อความ	จำแนกตามวุฒิ				t	จำแนกตามประสบการณ์				z
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า			น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือ มากกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
มีการแนะนำเมื่อเกิดปัญหา	3.65	0.91	3.54	1.04	0.68*	3.39	1.02	3.81	0.91	-2.74*
ผู้บริหารมีการติดตาม ประเมินผลเสมอ	3.60	1.01	3.40	1.15	1.11*	3.40	1.09	3.56	1.11	-0.94
รวม	3.53	0.72	3.48	0.75	0.91*	3.38	0.72	3.56	0.75	-1.59*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่าครูเมื่อจำแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตรแตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตรโดยส่วนรวมในลักษณะเห็นด้วยมาก ส่วนครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าเห็นด้วยในระดับปานกลาง

เมื่อวิเคราะห์คำถามเป็นรายข้อ ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับมาก ในข้อที่ว่า อาคารสถานที่เหมาะสมและสะดวกในการสอน มีครูสอนเพียงพอ และมีการแนะนำเมื่อเกิดปัญหาในข้อที่ว่า การจัดอบรมครูเพียงพอ เอกสารบริการหลักสูตรมีเพียงพอ และมีการช่วยเหลือจัดหาสื่อการสอนเสมอ ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับปานกลางในข้อที่ว่าผู้บริหารมีการติดตามประเมินผลเสมอ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเห็นด้วยใน

ในระดั้มาก ส่วนครูที่มีวุฒิปรีชาตรีหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยในระดับปานกลาง และในข้อที่ว่าเอกสารบริกษุรหลักสูตรมีเพียงพอ ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนครูเมื่อจําแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารหลักสูตร แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ การสอน 3 ปีหรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์ การสอนน้อยกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารและบริหารหลักสูตรโดยส่วนรวมใน ระดับปานกลาง ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า เห็นด้วยในระดับมาก

เมื่อวิเคราะห์ค่าตามเป็นรายข้อพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นด้วยใน ระดับมากในข้อที่ว่า อาคารสถานที่เหมาะสมและสะดวกในการสอนและมีครูสอนเพียงพอ และเห็นด้วยในระดับปานกลางในข้อที่ว่า การจัดอบรมครูมีเพียงพอ ปีการแนะนำเมื่อเกิด ปัญหา และผู้บริหารมีการติดตามผลประเมินผลเสมอ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี เห็นด้วยในระดับปานกลาง ครูที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า เห็นด้วยใน ระดับมาก อย่างไรก็ตามในทุกข้อครูทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

7. เปรียบเทียบคะแนนรวมความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิต 6

เมื่อรวมคะแนนความพึงพอใจเดิมของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิต 6 ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียน การบริหารและการบริหารหลักสูตร แล้วเปรียบเทียบกัน ได้ผลดังแสดงในตาราง

ตาราง 22 คะแนนรวมความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรทั้ง 5 ด้าน ระหว่างครู
ที่มีวุฒิและประสบการณ์การสอนต่างกัน

จากแนกตามวุฒิ				จากแนกตามประสบการณ์			
ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีหรือสูงกว่า		น้อยกว่า 3 ปี		3 ปีหรือมากกว่า	
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
4.00	0.38	3.89	0.44	3.87	0.41	4.00	0.43
t	1.68*			-1.91*			

* เป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่าครูเมื่อจากแนกตามวุฒิ ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ทั้ง 5 ด้านโดยส่วนรวม
แตกต่างจากครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อวิเคราะห์คะแนนความคิดเห็นของครูโดยส่วนรวมแล้วพบว่าครูทั้งสองกลุ่มมีความ
คิดเห็นว่าหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 นี้ เป็นหลักสูตรที่ดี เพราะคะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควมมาก

ส่วนครูเมื่อจากแนกตามประสบการณ์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 3 ปี กับครู
ที่มีประสบการณ์การสอน 3 ปี หรือมากกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสร้าง
เสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ทั้ง 5 ด้านโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 และเมื่อวิเคราะห์คะแนนรวมความคิดเห็นของครูโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ครูทั้งสองกลุ่ม
เห็นว่าหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 นี้เป็นหลักสูตรที่ดี เพราะคะแนนความคิดเห็น
อยู่ในระดับเห็นควมมากเช่นเดียวกัน

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตการศึกษา 10 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 พุทธศักราช 2522 ซึ่งสรุปค่าดัชนีของการศึกษาและผลของการศึกษาได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2522 โดยสำรวจความคิดเห็นของครูในสถานต่าง ๆ 5 สถานคือ
 - 1.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร
 - 1.2 เนื้อหา
 - 1.3 การเรียนการสอน
 - 1.4 การประเมินผล
 - 1.5 การบริหารและการบริการหลักสูตร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 พุทธศักราช 2522 โดยแยกตามวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครู

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษา
ผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 แตกต่างกับ
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ต่างกัน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต 6 แตกต่างกับ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต 6 ในเขตการศึกษา 10 ทุกจังหวัด จำนวน 202 คน จาก 47 โรงเรียน
ได้มาโดยการสุ่มเชิงการันการดังนี้

1. สํารวจรายชื่อโรงเรียนผู้ใหญ่และจำนวนครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชา
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ปีการศึกษา 2526 ของเขตการศึกษา 10 ทั้งหมดที่กอง
ปฏิบัติการกรมการศึกษานอกโรงเรียน และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทุกศูนย์ในเขต
การศึกษา 10

2. เลือกโรงเรียน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดย
วิธีจับสลากจากโรงเรียนผู้ใหญ่จำนวน 180 โรงเรียน เอาเพียงร้อยละ 25 ได้โรงเรียน
47 โรงเรียน

3. เลือกครู เลือกจากครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต 6 ทุกคนในโรงเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 2 ได้ครูจำนวน 202 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมั่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความมุ่งหมาย

(จุดประสงค์) ของหลักสูตร เนื้อหาในหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียน การบริหารและการบริการหลักสูตร ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) และแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่น .959

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและหนังสือรับรองการ เป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก โรงเรียนผู้ใหญ่ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 ในระหว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2526
2. ผู้วิจัยออกไปพบหัวหน้าศูนย์การ ศึกษานอกโรงเรียนหรือผู้อำนวยการศูนย์การ ศึกษา นอกโรงเรียนทุกจังหวัดในเขตการศึกษา 10 เพื่อขอความร่วมมือช่วยส่งแบบสอบถามให้ครูที่ สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และช่วย เก็บรวบรวมไว้ที่ศูนย์นั้น ๆ แล้วผู้วิจัยไปรับคืนในวันเวลาที่นัดหมายไว้
3. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนในวันนัดหมายนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีให้ส่งทางไปรษณีย์ โดยเจ้าหน้าที่ของถึงตัวผู้วิจัยเองและติดแสตมป์ให้เรียบร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. สํารวจแบบสอบถามที่ได้คืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ทุกฉบับ เพื่อคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป และได้แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์ 163 ฉบับ

2. สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 1 หาความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยจากแนกตามวุฒิและประสบการณ์ในการสอน

3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ในแต่ละข้อ แล้ววิเคราะห์ค่าตอบจากค่าเฉลี่ยโดยถือเกณฑ์ดังนี้

- 4.50 – 5.00 ถือว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 ถือว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยมาก
- 2.50 – 3.49 ถือว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยปานกลาง
- 1.50 – 2.49 ถือว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยน้อย
- 1.00 – 1.49 ถือว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูระหว่างครูที่มีวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน จะมีความคิดเห็นในเรื่องการใช้หลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ โดยใช้สถิติค่าที (t - test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร
ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ทั้ง 4 ข้อ มีความชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม เหมาะสมกับระดับชั้น และสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้
2. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 10 เรื่อง ซึ่งได้แก่ เรื่อง สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ

สิทธิของประชาชนคนไทย หน้าที่ของประชาชนชาวไทย กฎหมาย การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หลักธรรมที่ควรปฏิบัติ และการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมาะสม ครูมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด นอกจากนี้ยังเห็นว่าเนื้อหาในหลักสูตรมีความถูกต้องตามหลักวิชา เนื้อหามีมากพอเหมาะับระดับชั้น เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและมีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

3. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูได้สอนโดยเตรียมการสอนสม่ำเสมอ สอนโดยยึดหลักสูตรเป็นหลัก นำจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่และเทคนิคการสอนผู้ใหญ่มาใช้ในการสอน เข้าใจหลักสูตรที่ใช้เป็นอย่างดีและใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบเหล่านี้ ครูผู้สอนเห็นว่าตนเองได้ปฏิบัติตามมาก ส่วนอัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา อัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับระดับชั้น และสื่อการสอนที่ระบุไว้ในคู่มือครูใช้ได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

4. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน

ครูผู้สอนมีความเห็นว่า การทดสอบความรู้ก่อนสอนเป็นสิ่งจำเป็น การวัดผลคำนึงถึงจุดประสงค์ของหลักสูตร เกณฑ์ที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับระดับชั้น วิธีการวัดผลที่ใช้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร อัตราเวลาที่กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียนมีความเหมาะสม และเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนมีความเหมาะสม แต่ในเรื่องการวัดผลเน้นหนักด้านทฤษฎี ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริงได้ และผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ ครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

5. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร

ครูผู้สอนมีความเห็นว่า อาคารสถานที่ที่เหมาะสมและสะดวกในการสอน ครูผู้สอนมีเพียงพอ ส่วนเรื่องผู้บริหารมีการติดตามประเมินผลเสมอ มีการแนะนำเมื่อเกิดปัญหา การจัดอบรมครูและการช่วยเหลือจัดหาสื่อการสอนของผู้บริหาร ครูเห็นว่าผู้บริหาร

ปฏิบัติปานกลาง เอกสารบริการหลักสูตรก็มีปานกลาง

6. คะแนนรวมทุกคน

จากการรวมคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน การบริหารและการบริการหลักสูตร สรุปได้ว่าเป็นหลักสูตรที่ดี มีความเหมาะสม โดยพิจารณาจากคะแนนความคิดเห็นของครูโดยเฉลี่ย ซึ่งอยู่ในระดับที่มีลักษณะเห็นด้วยมาก

ข. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านจุดประสงค์ ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นในหลักสูตรด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรข้อ 1 และข้อ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนจุดประสงค์ข้อ 2 และข้อ 4 มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างก็มีความคิดเห็นในหลักสูตรด้านจุดประสงค์ทั้ง 4 ข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านเนื้อหาในหลักสูตร ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหาในหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 เรื่อง ส่วนเรื่องหลักสูตรรวมที่ควรปฏิบัติ และเรื่องการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมาะสมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 เรื่อง ส่วนเรื่อง เฉลิมชัย และเรื่อง การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเรื่องสู่สถาบันพระมหากษัตริย์กับเรื่องหลักสูตร รมที่ควรปฏิบัติ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ด้านการเรียนการสอน ครูที่มีวุฒิต่างกันและครูที่มีประสบการณ์ในการสอน
ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

4. ด้านการประเมินผลการเรียน ครูที่มีวุฒิต่างกันและครูที่มีประสบการณ์
ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผลการเรียนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ครูที่มีวุฒิต่างกันและมีประสบการณ์
ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. คะแนนรวมทุกด้าน เมื่อรวมคะแนนการประเมินผลหลักสูตรวิชา
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา
การเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน การบริหารและการบริการหลักสูตร เพื่อ
เปรียบเทียบคะแนนรวมระหว่างครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ต่างกันแล้ว สรุปได้ว่า ครูที่มีวุฒิ
ต่างกัน และปีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทุก ๆ ด้าน
โดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

ผลจากการประเมินผล ไร่หลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ของครู
ผู้สอนนักศึกษานิติศาสตร์ปีที่ 4 ในเขตการศึกษา 10 ำร้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการอภิปราย
ตามคำค้นดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

1. จุดประสงค์ของหลักสูตร

จากการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและสังคม เหมาะสมกับระดับชั้น และสามารถสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้จัดทำหลักสูตรทั้งจุดประสงค์ไว้พอเหมาะไม่สูงเกินไป ใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ ทำให้ครูเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้อาจจะเนื่องมาจากการที่ครูส่วนมาก (จำนวน 102 คน จาก 163 คน) ได้รับการอบรมเพื่อเตรียมตัวก่อนสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ จึงทำให้มีความเข้าใจในจุดประสงค์ของหลักสูตรเป็นอย่างดี

2. เนื้อหาในหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

ครูผู้สอนเห็นว่า เนื้อหาในหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ทั้ง 10 เรื่อง มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด และมีความถูกต้องตามหลักวิชา เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เนื้อหาในหลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 นี้ เป็นเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและกาลสมัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญของการระดมพลังสมอง (Brainstroming) ของนักวิชาการหรือผู้ชำนาญการที่อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ และได้ขอความร่วมมือให้นักวิชาการหรือผู้ชำนาญการทั้งหลายนั้นได้มาร่วมกันวางแผนและจัดทำหลักสูตรบรรจุเนื้อหาที่เหมาะสมกับสภาพสังคม และท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสภาพสังคม ท้องถิ่น ผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นเหตุส่งผลไปสู่การได้เนื้อหาของหลักสูตรที่เหมาะสม

3. การเรียนการสอน

ครูผู้สอนคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ครูได้สอนโดยยึดหลักสูตรเป็นหลักและเตรียมการสอนสม่ำเสมอ นำจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่และเทคนิค

การสอนผู้ใหญ่มารใช้ในการสอน เข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดีและใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ ครูเห็นด้วยและไปปฏิบัติมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากจะผ่านการอบรมเพื่อเตรียมตัวก่อนสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ ได้ทราบถึงวิธีดำเนินการและเทคนิคการสอน ผู้ใหญ่ตลอดจนจิตวิทยาในการสอนผู้ใหญ่จากวิทยากรที่ให้การอบรมและนำไปใช้เมื่อไปปฏิบัติ การสอนจริง นอกจากนี้กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการยังมีคู่มือครู คู่มือหลักสูตรให้ครูที่สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ได้ศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียน การสอนและอื่น ๆ จึงเป็นผลส่งให้ครูได้แสดงพฤติกรรม รมณ์กล่าว

ส่วนอัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา อัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับระดับชั้น และสื่อการสอนที่ระบุไว้ในคู่มือครูใช้สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร ซึ่งครูเห็นด้วยในระดับปานกลางนั้น อาจจะเป็นเนื่องมาจากการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้ระดมนักวิชาการหรือผู้ชำนาญการทำหลักสูตร ทำคู่มือครูเพื่อบริการครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ นั้น ผู้ทำหลักสูตรและคู่มือครูนั้น ไม่ได้เป็นผู้ใช้หลักสูตรและไม่ได้นำไปทดลองใช้ จึงอาจทำให้เกิดความไม่เหมาะสมขึ้นได้ เป็นต้นว่า เนื้อหาบางเรื่องมีมากแต่กำหนดจำนวนคาบที่เรียนไว้ให้น้อย หรือบางเรื่องเนื้อหามีน้อยแต่กำหนดเวลาเรียนไว้ให้มาก เหล่านี้เป็นต้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

4. การประเมินผลการเรียน

ครูผู้สอนมีความเห็นว่า การทดสอบความรู้ก่อนสอนเป็นสิ่งจำเป็น การวัดผล คำนึงถึงจุดประสงค์ของหลักสูตร เกณฑ์ที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับระดับชั้น วิธีการวัดผลที่ใช้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินผลการเรียนมีความเหมาะสม และเกณฑ์การตัดสินมีความเหมาะสมนั้น ที่ครูเห็นด้วยมากอาจเป็นเพราะครูผู้สอนส่วนมากได้รับการอบรมก่อนเข้าทำการสอน จึงทำให้ครูเข้าใจถึงหลักการสอนและหลักวิธีการประเมินผลการเรียนประกอบด้วยกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ มีคู่มือดำเนินการและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ไว้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน และครูผู้สอนได้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ

จึงทราบว่าเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม

ส่วนในข้อที่ว่าการวัดผล เน้นหนักด้านทฤษฎี ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริงได้ ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่โครงการ ซึ่งครูผู้สอนเห็นด้วยปานกลางนั้น อาจจะเนื่องมาจากการที่หลักสูตรมุ่งเน้นการวัดผลและประเมินผลการเรียนโดยภาคปฏิบัติและวิธีอื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร แต่เวลานำไปปฏิบัติจริงแล้ว เนื้อหาบางเรื่องจะเน้นภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ เพราะวิธีการประเมินการเรียนการสอนนั้นจะค่อนข้างอยู่กับลักษณะเนื้อหาวิชาและเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นสำคัญด้วย และที่ผู้เรียนนำไปปฏิบัติจริงได้ เปลี่ยนพฤติกรรมไปตามที่โครงการ ครูเห็นด้วยในระดับปานกลางนั้น อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีความพร้อมน้อย มาเรียนไม่สม่ำเสมอ เพราะต้องประกอบอาชีพด้วย มาเรียนไม่ทันเวลาเข้าเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่เข้าใจบทเรียนเท่าที่ควร นอกจากนี้อาจจะเนื่องมาจากครูผู้สอนใช้เทคนิคและวิธีสอนที่ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกเท่าที่ควร ไม่เป็นกันเองกับผู้เรียน ไม่เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่ดี เหล่านี้อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งก็ได้

5. การบริหารและการบริการหลักสูตร

ครูผู้สอนเห็นว่า อาคารสถานที่ที่เหมาะสมและสะดวกในการสอน ครูสอนมีเพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนผู้ใหญ่มากใช้อาคารเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีเครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอ และเหมาะที่จะเป็นสถานที่ใช้ในการเรียนการสอนอยู่แล้ว และครูที่สอนส่วนมากก็เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย ซึ่งมีจำนวนมากและเพียงพอกับความจำเป็น

ส่วนที่ว่าผู้บริหารมีการติดตามผลประเมินผลเสมอ มีการแนะนำเมื่อเกิดปัญหา การจัดอบรมครูและช่วยเหลือจัดหาสื่อการสอน ซึ่งครูเห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติปานกลาง และเอกสารบริการหลักสูตรก็มีปานกลางนั้น อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ทั้งระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรม มีภาระหน้าที่และงานอื่นต้องรับผิดชอบมาก จึงมีโอกาสนำเสนอแนะ ตรวจสอบ และช่วยเหลือไม่เต็มที่

ไม่ตรงจุดประสงค์

ประกอบกับงบประมาณที่ทางราชการจัดสรรให้กับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ระดับนี้ที่ทางโรงเรียน
อำเภอ จังหวัด และกรมได้รับอาจจะไม่เพียงพอที่จะเอื้ออำนวยต่อการออกตรวจเยี่ยม
ติดตามประเมินผล และให้ความช่วยเหลือจัดหาเอกสารบริการหลักสูตรให้เพียงพอใกล้เคียง

ข. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบ
เบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

ครูสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ส่วนมากมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน
ในเรื่องที่กล่าวแล้ว แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของครูซึ่งจำแนกตามวุฒิ และประสบการณ์
ในการสอนของครูแล้ว ปรากฏว่าครูแสดงความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
และสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิ

จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่วุฒิต่างกัน พบว่า ครูมีความ
คิดเห็นสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทุกด้านทั้งด้านจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน
การประเมินผลการเรียน การบริหารและการบริการหลักสูตร แสดงว่าความแตกต่างกัน
ด้านวุฒิของครูมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการใช้หลักสูตรของครู

อย่างไรก็ตามครูก็ยังมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเป็นบางเรื่องคือ

1.1 จุดประสงค์ของหลักสูตรข้อที่ 1 (เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับหลักศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย)

1.2 จุดประสงค์ของหลักสูตรข้อที่ 3 (เพื่อให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของ
พลเมือง)

การที่ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะ ครูมี
ความรู้ประสบการณ์ อุดมการณ์ อุทิศตน เจตคติ ตลอดจนความกระตือรือร้น การ
ใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ของครูที่แตกต่างกัน ก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ครูมี
ความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันนั้น อาจจะเนื่อง
มาจากการที่ครูสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 นั้น ได้สอนและใช้หลักสูตรที่เป็น

แบบเดียวกัน ย่อมจะมีความเข้าใจในหลักการและจุดหมายของหลักสูตร ตลอดจนเนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารและการบริการหลักสูตรคล้ายคลึงกันได้ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การอบรมครูก่อนทำการสอนนักศึกษายุ่งยวนส่วนมากครูผู้สอน มักจะผ่านการอบรมและการอบรมนี้จะทำให้ครูทราบแนวทาง การปฏิบัติ หลักการ จุดหมาย วิธีสอนและอื่น ๆ จากวิทยากรและการปฏิบัติจริงของครู ทำให้มีความเข้าใจในหลักสูตร มากขึ้น อันอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันได้

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู จากแนกตามประสบการณ์ในการสอน

จากการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่าง กัน พบว่า ครูที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ทั้ง ๖ ทุกด้านทั้ง ด้านจุดประสงค์ เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน การบริหารและการบริการหลักสูตร แต่ก็มี บาง เรื่องที่ครูมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ทั้ง ๖ คือ

2.1 เนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์

2.2 เนื้อหาในหลักสูตรเรื่อง หลักธรรมที่ควรปฏิบัติ

การที่ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่าง กันมีความคิดเห็นแตกต่างกันนั้น อาจ เป็นเพราะสภาพและสถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้ใหญ่นั้นแตกต่างกัน บางแห่งอยู่ในชนบท บางแห่ง อยู่ในตัวเมือง ซึ่งมี สถานที่ อาคารเรียน ตัวผู้เรียน สิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากร และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ แตกต่าง กัน อาจจะเป็นปัจจัยทำให้ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันได้ นอกจากนี้ประสบการณ์ของครูทั้งทางตรงทางอ้อม การฝึกอบรม การไปปฏิบัติจริงของครู ที่แตกต่างกัน ก็อาจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันได้ด้วย ส่วนครู ที่มีประสบการณ์ต่าง กันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจาก ครูได้รับการฝึกอบรม ก่อนทำการสอน และหลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตรที่ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ดี มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ ทำให้เข้าใจตรงกัน ตลอดจนทั้งครูอาจจะมี ความรับผิดชอบสูง ศึกษาเปรียบเทียบ และแนวปฏิบัติจากคู่มือครู เอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรมากขึ้น

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโดยส่วนรวม

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรโดยส่วนรวม ดังแสดงไว้ในตาราง 22 พบว่า ทั้งครูที่ผู้วิจัยและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีสาเหตุเช่นเดียวกับที่อธิบายในข้อ 1 และข้อ 2

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้อาจชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมดีมาก และมีบางส่วนเท่านั้นที่ครูเห็นว่ายังไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสมมากนักเพียงไร และเนื่องจากงานวิจัยนี้ยังหาอยู่ในขอบเขตจำกัด จึงอาจจะยังไม่สมบูรณ์นัก แต่ผู้วิจัยขอให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ก. ข้อเสนอแนะด้านการจัดการศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้แม้ว่าครูผู้สอนจะเห็นว่าหลักสูตรนี้มีความเหมาะสมดีมากก็ตาม แต่ก็ยังมีข้อบกพร่องบางในบางเรื่อง เช่น การเรียนการสอน (อัตราเวลาเรียนกับเนื้อหาสื่อที่ระบุไว้ในคู่มือครู) การประเมินผลการเรียน (เน้นทฤษฎี การนำความรู้ไปใช้ การเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ต้องการ) การบริหารและการบริการหลักสูตร (การติดตามประเมินผลของผู้บริหาร การอบรมครู เอกสารบริการหลักสูตร การจัดหาสื่อการสอน) ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามที่ครูแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามชนิดปลายเปิด มีครูบางส่วนได้เสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม พอที่จะนำมาสนับสนุนเพื่อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์ในบางเรื่องเป็นนามธรรมมากเกินไป ไม่สามารถสอนให้เกิดผลได้ เช่น จุดประสงค์ข้อ 2 และข้อ 4 ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจะได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข โดยการระดมนักวิชาการ ตลอดจนครูที่ทำการสอนหรือผู้นำหลักสูตรไปใช้มาร่วมกันเขียนจุดประสงค์ให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมมากขึ้น สามารถ

ที่จะทำความเข้าใจและปฏิบัติตามได้

2. ค้นหา เนื้อหาบางเรื่องไม่ทันต่อเหตุการณ์ เช่น การทำบัตรประจำตัวประชาชน บางเรื่องยากและเนื้อหามากเกินไป เช่น เรื่องการจำนำ จำนอง ขายฝาก แต่ก็เป็นเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ควรจะคงไว้และแก้ไขให้ถูกต้อง ปรับปรุงให้ทันสมัย สามารถปฏิบัติและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และควรจะได้คำนึงถึงจำนวนคาบและเวลาที่กำหนดให้เรียนอย่างเหมาะสมด้วย

3. ด้านการเรียนการสอน กิจกรรมที่เสนอแนะไว้ในคู่มือครูยังไม่ละเอียดพอ ควรเขียนและอธิบายให้ชัดเจน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีหลาย ๆ แบบ เพื่อให้เลือกปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

4. ด้านการประเมินผลการเรียน ยังมีการเน้นทางทฤษฎีมาก การนำความรู้ไปใช้จริงและผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามต้องการยังมีน้อย ควรจะได้มีการจัดอัตราเวลาเรียนใหม่ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาฝึกฝนและปฏิบัติจริงอย่างเพียงพอ อันจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะ และพฤติกรรมตามที่ต้องการได้

5. การบริหารและการบริการหลักสูตร ควรจะได้มีการติดตามผลสม่ำเสมออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรจัดหาสื่อการสอนที่มีคุณภาพและทันสมัย เอกสารบริการหลักสูตร เช่น หนังสืออ้างอิง ตารางต่าง ๆ สำหรับใช้คนควา ควรจัดให้เพียงพอ การจัดอบรมครูก็เป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยเอื้อต่อการสอนของครูและการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่เป็นอย่างยิ่ง

ข. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

1. ควรจะมีการศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ในเขตกการศึกษาอื่น ซึ่งจะทำให้ทราบถึงข้อดีและข้อบกพร่องของหลักสูตรวิชานี้ได้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นแนวทาง และข้อมูลประกอบการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

2. ถ้าหากจะมีการศึกษาความคิดเห็นของบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ นักศึกษา ประชาชน นักวิชาการ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอื่นอีกทุกวิชา และใช้เทคนิคหลาย ๆ วิธีเช่น แบบสอบถาม สังเกตการสอนและสัมภาษณ์ประกอบกัน ก็จะเพิ่มความคล่องตัวของการประเมินผลหลักสูตรได้มากขึ้น.

5.000

บรรณานุกรม

- กาญจนา ฉาวรณกุล การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียนและการสอนโปรแกรมการศึกษา
ผู้ใหญ่สายสัมพันธ์กับการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 ในโรงงาน วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
มหาวิทยาลัยศิลปากร 2521, 173 หน้า อังสาเนา
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 หมวดวิชา
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โรงพิมพ์การศาสนา 2522, 159 หน้า
- _____ คู่มือดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 กองพัฒนา
การศึกษานอกโรงเรียน 2522, 153 หน้า
- _____ คู่มือหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต 6 2522, 42 หน้า
- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกำแพงเพชร, ศูนย์ สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ
2525 รายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกำแพงเพชร 2525, 40 หน้า
- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ, ศูนย์ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2524
รายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ 2524, 26 หน้า
- การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนครสวรรค์, ศูนย์ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2524
รายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ 2524, 61 หน้า
- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปัตตานี, ศูนย์ สรุปผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2525
รายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปัตตานี 2525, 61 หน้า
- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรี, ศูนย์ สรุปผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2525
รายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเพชรบุรี 2525, 39 หน้า
- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแมฮ่องสอน, ศูนย์ สรุปผลการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน
ของ ศนจ. แมฮ่องสอน รายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดแมฮ่องสอน
2525, 18 หน้า

การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์, ศูนย์ รายงานผลปฏิบัติงานปี 2525 รายงานของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์ 2525, 52 หน้า

การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง, ศูนย์ รายงานผลการทดลองการสอนการศึกษานักใหญ่แบบ
เบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 รายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง ม.ป.ป.,
8 หน้า

การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ศูนย์ รายงานติดตามผลการศึกษานักใหญ่
แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 ภาคเรียนที่ 1/2523 เอกสาร ำวางแผนงานและวิจัย
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2524, 128 หน้า

รายงานผลการทดลองหลักสูตรการศึกษานักใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน เอกสาร ำวางแผนงานและวิจัย
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2525, 106 หน้า
การศึกษานักใหญภาคเหนือเชียงใหม่, ศูนย์ รายงานการทดลองหลักสูตรการศึกษานักใหญ่แบบ
เบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 ปีการศึกษา 2518 - 19 รายงานของศูนย์การศึกษานักใหญ่
ภาคเหนือ ม.ป.ป., 123 หน้า

แก้วตา กะเวรรณ "ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ของครูใหญ่
ประธานกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

กุรุสาส์กร 6 : 89 - 94 พฤศจิกายน - ธันวาคม 2521

หมพันธุ์ ภูษธร ณ อยู่ธยา ทฤษฎีหลักสูตร เอกสารประกอบการบรรยาย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ม.ป.ป., 26 หน้า อัฒสำเนา

ชวาล แกร์กุล เทคนิคการวัดผล วัฒนาพานิช 2517, 434 หน้า

ชาณชัย อาจินตนากร รวมบทความทางการศึกษานอกโรงเรียน โอเคียนส์ไทร์ 2524,
142 หน้า

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 135 หน้า

การวิจัย อุตสาหกรรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 กลุ่มสร้าง
เสริมลักษณะนิสัยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 197 หน้า
อัสสาเนา

ทิพนา แชนมณี "การประเมินผลหลักสูตร" วิทยาสาร 27 : 14 - 18 กันยายน 2519
ธำรง บัวศรี ทฤษฎีหลักสูตรตอนที่ 1 มงคลการพิมพ์ 2504, 127 หน้า

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การนิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร แผนกวิชา
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 285 หน้า อัสสาเนา
ปฐม นิคมานนท์ การศึกษานอกระบบโรงเรียน อักษรบัณฑิต 2522, 139 หน้า
ปัทมา สมบูรณ์ศิลป์ หลักการ จัดสภาพในโรงเรียนฉบับสมบูรณ์ อักษรเจริญทัศน์ 2523,
215 หน้า

พจน์ สะเพียรชัย ประมวลคำบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โรงพิมพ์คุรุสภา 2517,
388 หน้า

ไพบุลย์ อินทวิชชา หลักและวิธีวัดเจตคติ กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ 2517, 317 หน้า

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีติการพิมพ์ พิมพ์ครั้งที่ 2
2524, 287 หน้า

สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2522, 286 หน้า

วิชาการ, กรม คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จงเจริญการพิมพ์
2520 ก., 144 หน้า

วิเชียร เกตุสิงห์ หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โรงพิมพ์เรือนอักษร
2524, 153 หน้า

วิเชียร เต็มเมือง ปัญหาและความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการทดลองใช้หลักสูตร
ประโยคประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2520, 195 หน้า อัสสาเนา

วิไล แพงคา การศึกษาค้นคว้าเห็นของผู้ปฏิบัติงานแนะแนวและนิสิตสาขาการแนะแนวต่อ
ลักษณะสำคัญทางทัศนคติความรู้ และความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 94 หน้า อัจฉาเนา

วีระชัย มีชอบธรรม การศึกษายุใหญ่และการศึกษาคอเนื่อง อักษรบัณฑิต 2521, 300 หน้า
 "การพัฒนาการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จในประเทศไทย" ศิลปากร 4 . 83 -

88 มกราคม - มิถุนายน 2522

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ "รูปแบบการวิจัยเพื่อประเมินผลหลักสูตร" การวัดผลการศึกษา 1 :

28 - 42 พฤษภาคม - สิงหาคม 2522

สถาบันระหว่างชาติสำหรับคนพิการ เรื่อง เด็ก รายงานการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการวิจัย
เพื่อประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาในประเทศไทยภาคพื้นเอเชีย โรงพิมพ์คุรุสภา 2512,
 28 หน้า

สุชาติ โสภประยูร การสอนสุขศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2525, 170 หน้า

สมิทร คุณานุการ หลักสูตรและการสอน กรุงเทพมหานครพิมพ์ 2518, 259 หน้า

สุนทร โคตรบรรเทา การศึกษานอกระบบโรงเรียน อักษรสยามการพิมพ์ 2524, 124 หน้า

สุนทร โคตรบรรเทา และ วิชัย ภูชนะกุล การศึกษายุใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ เอกสารประกอบ

การบรรยาย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 235 หน้า

อนันต์ ศรีโสภณ การวิจัยเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช 2521, 430 หน้า

อุณา นพคุณ การศึกษานอกระบบโรงเรียน โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523,
 207 หน้า

อุษา ขาประยูร ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา คุรุสภา 2521

ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร ปรินทิพนิพนธ์

กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 202 หน้า อัจฉาเนา

Beverly, L. Seidel and Mathew C. Rasick. Physical Education : an Overview. Massachusetts, Addison - Wesley Publishing Company 1972. 198 p.

- Bobbitt, Franklin. The Curriculum. Boston, Houghton Mifflin, 1981. p. 42.
- Cronbach, Lee Joseph. The Dependability of Behavioral Measurement : Theory of Generalisability for Scores and Profile. New York, Wiley, 1972. 410 p.
- Edward, Allen L. Statistical Analysis. New York, Rinehart and Company, 1958, 234 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York, McGraw-Hill Book Company, 1976. 466 p.
- Johnson, Palmer O. and Jackson Robert W.B. Introduction to Statistical Methods. New York, Prentice - Hall, 1953. 357 p.
- Krug, Edward A. Curriculum Planning. New York, Harper and Brothers, 1957. 336 p.
- Saylor, J. Galen. and William M. Alexander. Planning Curriculum for Schools. New York, Holt, Rinehart and Winston Inc., 1974. 404 p.
- Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York, Brace & World Inc., 1962. 526 p.
- Willgoose, Carl F. The Curriculum in Physical Education. New Jersey, Prentice - Hall, 1974. 357 p.

/

ព្រឹត្តិបត្រ

•

ที่ พน. 1007/0040

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

12 มกราคม 2527

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายโกสินทร์ บุญประจักษ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษายุ่งใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำปริญญานิพนธ์และมีความประสงค์จะติดต่อเพื่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง "ความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตการศึกษา 10 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษายุ่งใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6" ทั้งนี้ขอให้ครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2527 เพื่อเป็นข้อมูลในการหาปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

วชิรญา บัวศรี

(นางวชิรญา บัวศรี)

คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 3919864

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

24 กุมภาพันธ์ 2527

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อาจารย์ใหญ่, ครูใหญ่โรงเรียนผู้ใหญ่... ..

ข้าพเจ้า นายโกสินทร์ บุญประจักษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูผู้สอน
นักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตการศึกษา 10 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญามหาบัณฑิต

ข้าพเจ้าขอเรียนว่า ครู - อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 ในโรงเรียน
ของท่าน ได้รับเกียรติเลือกเป็นตัวแทนครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 ของเขตการศึกษา 10
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยส่งแบบสอบถามให้ครู - อาจารย์ที่สอนวิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต 6 ในโรงเรียนของท่านทุกคน และขอความกรุณาไ้รวบรวมแบบสอบถาม
ที่ครู - อาจารย์ตอบเรียบร้อยแล้วส่งไปยังข้าพเจ้าตามที่อยู่ในซองที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อจะ
ได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ที่ท่านโปรดให้แก่ข้าพเจ้าในขณะนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายโกสินทร์ บุญประจักษ์)
ผู้วิจัย

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

24 กุมภาพันธ์ 2527

เรื่อง ขอกวามร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ครู - อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6

ด้วยข้าพเจ้า นายโกสินทร์ บุญประจักษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูผู้สอน นักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตการศึกษา 10 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 4 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ข้าพเจ้าขอเรียนว่า ท่านเป็นครู - อาจารย์ ที่ได้รับเกียรติเลือกเป็นตัวแทนครู ผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 ของเขตการศึกษา 10 จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณา ตอบแบบสอบถามที่ส่งมาเรียนพร้อมนี้ตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งความคิดเห็นของท่านจะเป็น ประโยชน์และเป็นแนวทางอันสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป ความคิดเห็นหรือคำตอบที่ได้จากท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ และนำไปวิเคราะห์ในเชิงสถิติ - วิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ที่ท่านโปรดให้แก่ข้าพเจ้าครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายโกสินทร์ บุญประจักษ์)

ผู้วิจัย

ที่ พม. 1007/0367

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

17 เมษายน 2527

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายโกสินทร์ บุญประจักษ์ เป็นนิสิตปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษายุ่งใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมากลึงขอความสละวักในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำ
ปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความกักเค้นของครูผู้นสอนนักศึกษายุ่งใหญ่ในเขตการศึกษา 10 เกี่ยววัก
การใช้หลักศูตรการศึกษายุ่งใหญ่แบบเบ็คเสร์จระวักที่ 4 วิชาสร้างเสริมประสวการณชีวิต 6"
ทั้งนี้อยู่ในความกวมคุมดูแลของ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปฐม นิคมานนท ประธาน

อาจารย์ ดร. เสาวนีย์ เสนาสุ กรรมการ

สิ่งที้นิสิตไคร้ขออนุญาตเคราะหก็คือ ขอใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะหข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูล
ในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งวักท่านจะให้ความร่วมมือนีครั้งนี และขอขอบคุนใน
ความช่วยเหลืออนุญาตไคร ๆ ที้นท่านจะโปรดไ้แก่ณิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงคววมนับถือ

วชิรญา บัวศรี

(นางวชิรญา บัวศรี)

คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 3919864

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว โปรดหาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกรรใช้หลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร มี 5 ข้อใหญ่

ด้านที่ 2 ความคิดเห็นด้านเนื้อหา ปี 11 ข้อใหญ่

ด้านที่ 3 ความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน มี 10 ข้อ

ด้านที่ 4 ความคิดเห็นด้านการประเมินผล ปี 9 ข้อ

ด้านที่ 5 ความคิดเห็นด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร มี 7 ข้อ

แต่ละข้อมีช่องให้หาเครื่องหมาย ✓ อยู่ 5 ช่อง โปรดหาเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วน 2 ของที่อยู่ขวามือสุด เป็นช่องให้ท่านหาเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง "เข้าใจ" เมื่อท่านเข้าใจ และหาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

"ไม่เข้าใจ" เมื่อท่านไม่เข้าใจคำถามในข้อนั้น ๆ

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามตอนที่ 2

ความความคิดเห็นด้านเนื้อหา

เนื้อหา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ท่านเข้าใจคำถามนี้หรือไม่	
						เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
(0) <u>เรื่องกฎหมาย</u>							
(0.0) มีความถูกต้องตามหลักวิชาดี	✓					✓	

ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ใน 2 ช่องนี้ แสดงว่าท่านมีความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่งกับ
ข้อความนี้ และเข้าใจคำถามนี้

โปรดตอบทุกข้อ

ตอนที่ 1

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ครบทุกข้อ

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ..... ปี

3. วุฒิทางวิชาชีพ

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรีขึ้นไป

4. วิชาเอกที่เคยเรียน (ถ้ามี).....

5. ท่านสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 มาแล้วรวมกันกี่ปี

☐ น้อยกว่า 3 ปี

☐ 3 ปีขึ้นไป

6. ท่านเคยอบรมครูสอนการศึกษายุ่งใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 หรือไม่

☐ เคย

☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2

จากบทคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 ในด้าน
จุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล การบริหารและการ
บริการหลักสูตร โปรดพิจารณาเรื่องต่อไปนี้ ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อ

ข้อ 1 ความชัดเจนของจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งวิชาสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต 6 มีจุดประสงค์ 4 ข้อ โปรดพิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้
โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

จุดประสงค์	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ท่านเข้าใจ จากข้อนี้หรือไม่	
						เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
1. <u>ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักศีลธรรม และวัฒนธรรมไทย</u>							
1.1 จุดประสงค์นี้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย							
1.2 สอดคล้องกับความต้องการของสังคม							
1.3 สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน							
1.4 สามารถก่อให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้							
2. <u>ให้ความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลกับการปกครองในปัจจุบัน</u>							
2.1 จุดประสงค์นี้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย							
2.2 สอดคล้องกับความต้องการของสังคม							
2.3 สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน							
2.4 สามารถก่อให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้							

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ (ต่อ)

จุดประสงค์	เห็นด้วย ไม่ด้วย	เห็นด้วย ไม่ด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย	ท่านเข้าใจ ความคิดเห็นหรือไม่	
						เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
3. <u>ให้รู้จักวิถีและหน้าที่ของพลเมือง</u> 3.1 จุดประสงค์มีความชัดเจน 3.2 สอดคล้องกับความต้องการของสังคม 3.3 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน 3.4 สามารถสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้							
4. <u>ให้รู้จักต้นตอปัญหาอาชีพ เกษตรกร สังคม การเมือง การปกครอง ศีลธรรม และ วัฒนธรรม</u> 4.1 จุดประสงค์มีความชัดเจนเข้าใจง่าย 4.2 สอดคล้องกับความต้องการของสังคม 4.3 สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน 4.4 สามารถสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้							
5. <u>สรุป จุดประสงค์ทั้ง 4 ข้างนี้</u> 5.1 เหมาะสมกับระดับชั้น 5.2 สามารถสอนให้เกิดผลตามจุดประสงค์ได้							

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

คำถามที่ 2 ความคิดเห็นค้านเนื้อหาในหลักสูตร ซึ่งวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6
มีเนื้อหา 10 เรื่อง โปรดพิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถาม
ต่อไปนี้ โดยหาเครื่องหมาย ✓/ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เนื้อหา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นเข้าใจ คำถามนี้หรือไม่	
						เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
1. <u>เรื่องสถาบันชาติ</u>							
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
1.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชา							
1.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
1.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							
2. <u>เรื่องสถาบันศาสนา</u>							
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
2.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชา							
2.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
2.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							
3. <u>เรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์</u>							
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
3.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชา							
3.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
3.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							

ความคิดเห็นค้านเนื้อหา (ต่อ)

เนื้อหา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ท่านเข้าใจ ภาพนี้หรือไม่	
						เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
4. <u>เรื่องความมั่นคงและความปลอดภัยของ</u> <u>ประเทศ</u>							
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
4.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชาดี							
4.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
4.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							
5. <u>เรื่องสิทธิของประชาชนคนไทย</u>							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
5.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชาดี							
5.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
5.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							
6. <u>เรื่องหน้าที่ของประชาชนเราชาวไทย</u>							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
6.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชาดี							
6.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
6.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							
7. <u>เรื่องกฎหมาย</u>							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
7.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชาดี							
7.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
7.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							

ความกึกเห็นงานเนื้อหา (ต่อ)

เนื้อหา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ท่านเข้าใจ คำถามนี้หรือไม่	
						เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
8. <u>เรื่อง การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย</u> <u>อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</u>							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
8.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชาดี							
8.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
8.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							
9. <u>เรื่อง หลักกรรมที่ควรปฏิบัติ</u>							
9.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
9.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชาดี							
9.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
9.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							
10. <u>เรื่อง การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี</u> <u>ที่เหมาะสม</u>							
10.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร							
10.2 มีความถูกต้องตามหลักวิชาดี							
10.3 เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน							
10.4 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น							
11. <u>สรุป เนื้อหาทั้ง 10 เรื่องนี้</u>							
11.1 เหมาะสมกับระดับชั้น							
11.2 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน							
11.3 เนื้อหาเหมาะสมไป							

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตร

ภาพที่ 3 ภาพจิตเห็นด้านการเรียนการสอน

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ด้านเข้าใจ ภาพหรือไม่	
						เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
1. เนื้อหาในแบบเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ ของหลักสูตร							
2. ทานสอนโดยเตรียมการสอนสม่ำเสมอ							
3. ทานสอนโดยยึดหลักสูตรเป็นหลัก							
4. ทานนำจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่มาใช้ในการสอน							
5. ทานนำเทคนิคการสอนผู้ใหญ่มาใช้ในการสอน							
6. ทานเข้าใจหลักสูตรที่ใช้เป็นอย่างดี							
7. ทานมีวิธีสอนหลาย ๆ แบบ							
8. อัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา							
9. อัตราเวลาเรียนเหมาะสมกับระดับชั้น							
10. สื่อการสอนที่ระบุไว้ในคู่มือครูใช้ได้ สอดคล้องกับเนื้อหา							

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นด้านการประเมินผลการเรียน

ข้อควร พ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ความเห็นใจ จากท่านหรือไม่	
						เห็นใจ	ไม่เห็นใจ
1. การทดสอบความรู้ก่อนสอนเป็นสิ่งจำเป็น 2. การวัดผลจำนึ่งถึงจุดประสงค์ของหลักสูตร 3. เกณฑ์ที่ใช้วัดผลเหมาะสมกับระดับชั้น 4. การวัดผล เน้นหนักค่านาหฤหิ 5. วิธีการวัดผลมีใจสอกลดลง กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร 6. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ ในการตัดสินผลการเรียนมีความเหมาะสม 7. เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนมีความเหมาะสม 8. ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริงไก่อ 9. ผู้เรียน เปลี่ยนพฤติกรรมไปว่ามที่ตองการ							

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน

งานที่ ๖ ความคิดเห็นด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ท่านเข้าใจ ความคิดเห็นหรือไม่	
						เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
1. อาคารสถานที่เหมาะสมและสะดวกในการสอน							
2. การจัดอบรมครูมีเพียงพอ							
3. เอกสารบริการหลักสูตรมีเพียงพอ							
4. ปีครูสอนเพียงพอ							
5. มีการช่วยเหลือจัดหาสื่อการสอนเสมอ							
6. มีการแนะนำเมื่อเกิดปัญหา							
7. ผู้บริหารมีการติดตามประเมินผลเสมอ							

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร
